

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

دانشکده پرستاری و مامائی شهید بهشتی رشت

شیوه نامه اجرایی برنامه آموزشی کارشناسی پیوسته رشته پرستاری

گردآوری و تدوین:

دکتر معصومه ادیب

استادیار گروه آموزشی پرستاری و رئیس دانشکده پرستاری و مامائی شهید بهشتی رشت

تاریخ تنظیم:

مرداد ۱۴۰۱

سورة الاحقاف

پیشگفتار:

پرستاری یک حرفه‌ی علمی، پویا و حمایت‌گر است که در رابطه با پیشبرد سلامت انسان تلاش می‌کند. هدف از برنامه آموزشی کارشناسی پرستاری، تربیت دانش‌آموختگانی است که با ارائه مراقبت در کلیه سطوح سلامت از پیشگیری تا نوتوانی، نقش خود را به عنوان یک پرستار خوب در تامین حفظ و ارتقای سلامت افراد جامعه و بهبود کیفیت زندگی مددجویان ایفا نمایند.

آخرین برنامه آموزشی رشته کارشناسی پرستاری در پنجاه و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در تاریخ ۹۳/۲/۲۷ به تصویب رسید و بر اساس آن دانشگاه‌ها موظف به اجرای این برنامه آموزشی هستند.

با توجه به این‌که برنامه آموزشی نقش کلیدی در فرآیند یاددهی و یادگیری دارد، لذا اجرای صحیح آن مستلزم تدوین شیوه‌نامه است. این شیوه‌نامه به منظور تسهیل در فعالیت‌های یاددهی و یادگیری و با هدف ایجاد وحدت رویه در اجرا، شفاف‌سازی جوانب مختلف برنامه و در راستای برنامه اعتبار بخشی دانشگاه طراحی و تدوین شده است.

امید است این شیوه‌نامه بتواند با اجرای مناسب برنامه، موجبات ارتقای کیفیت آموزش را فراهم آورده و نیز صلاحیت‌های اساسی لازم در پرستاری شامل دانش حرفه‌ای، مهارت‌های عملی، ارتباط موثر حرفه‌ای و پاسخگویی اجتماعی را در دانش‌آموختگان این رشته محقق کند و با التزام آنان به یادگیری مادام‌العمر و تعالی حرفه‌ای، در تضمین سلامت آحاد جامعه موثر باشد.

دکتر معصومه ادیب

استادیار گروه آموزش پرستاری و رئیس دانشکده پرستاری و مامائی شهید بهشتی رشت

فهرست مطالب:

۱	مقدمه:
۱	تعاریف و اژه‌ها:
۳	تناسب با اسناد و آیین نامه های بالادستی
۳	نحوه اجرای برنامه
۳	ماده ۱. امکانات و منابع لازم برای اجرای برنامه
۳	ماده ۲. مشخصات برنامه آموزشی
۴	ماده ۳. شرایط اجرای محتوای برنامه
۶	ماده ۴. پایش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو
۷	ارزیابی نحوه اجرای برنامه آموزشی
۸	بازنگری برنامه آموزشی:
۹	ضوابط و مقررات برنامه آموزشی کارشناسی پیوسته پرستاری
۹	مقررات نحوه انتخاب واحد:
۱۰	مقررات حضور و غیاب دانشجو:
۱۱	مقررات ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو:
۱۱	۴. مقررات اعلام و تجدید نظر نمرات:
۱۲	۵. مقررات مرخصی تحصیلی:
۱۲	۶. مقررات انصراف از تحصیل:
۱۳	۷. مهمانی و انتقال دانشجو:
۱۳	۸. معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی:
۱۳	۹. تعیین تاریخ دانش آموختگی دانشجویان:
	پیوست‌ها

مقدمه:

هدف از تدوین این شیوه نامه، تعیین چهارچوبی برای اجرای صحیح برنامه آموزشی کارشناسی پرستاری در دانشکده پرستاری مامائی شهید بهشتی رشت، ایجاد وحدت رویه در سازماندهی و انسجام فعالیت های یاددهی و یادگیری و اجرای هماهنگ برنامه آموزشی به منظور تربیت پرستارانی متعهد و آشنا به آخرین دستاوردهای علمی است.

ملاک تدوین این شیوه نامه، برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری مصوب پنجاه و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۳/۲/۲۷ می باشد.

تعاریف واژه ها:

وزارت: منظور وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی است.

دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیر دولتی) است که دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط بوده و مجری هر یک از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.

دانشجو: فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.

برنامه آموزشی (کوریکولوم): منظور مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است. در این شیوه نامه منظور آخرین برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری مصوب پنجاه و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۷ می باشد.

واحد درسی: میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۷ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۴ ساعت، کارگاهی، کارورزی و کارورزی در عرصه ۵۱ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.

دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۱۳۲ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

رشته پرستاری: رشته پرستاری شاخه ای از علوم سلامت است که به ارائه مراقبت های سلامت مبتنی بر دانش و شواهد می پردازد و توانمندی های حرفه ای لازم در راستای تامین، حفظ و ارتقای سلامت فرد، خانواده و جامعه در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی از پیشگیری تا نتوانی را دارد.

دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

نیمسال تحصیلی: هر نیم سال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

راهنمای آموزشی: عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشکده انتخاب می‌شود تا راهنمای تحصیلی دانشجویان از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.

گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیات علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه‌اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می‌شود.

شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می‌باشد که در حوزه دانشکده به ریاست رئیس دانشکده و و نیز در حوزه معاونت آموزشی دانشگاه به ریاست معاون آموزشی دانشگاه تشکیل می‌شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه‌ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیات رئیسه اقدام می‌نماید.

یادگیری ترکیبی: یک رویکرد به تدریس است که در آن ادغام آموزش مجازی و فرصت‌های تعاملی برخط بین دانشجویان و استاد با روش‌های آموزش حضوری موجب تقویت یادگیری و رضایت دانشجویان شده و در صورت طراحی صحیح می‌تواند موجب ارتقای کیفیت آموزش شود.

تناسب با اسناد و آیین نامه‌های بالادستی

دانشکده موظف است برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری که مصوب پنجاه و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۷ می‌باشد، به عنوان سند بالادستی برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید. همچنین در تدوین این شیوه‌نامه اسناد بالادستی مصوب دیگر از جمله سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴، بیانیه گام دوم انقلاب و سیاست‌های کلی نظام سلامت و نیز تاکید مقام معظم رهبری مبنی بر تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین مد نظر قرار گرفته است.

نحوه اجرای برنامه

ماده ۱. امکانات و منابع لازم برای اجرای برنامه

- ۱-۱. دانشکده می‌بایست امکانات و منابع لازم برای اجرای دقیق و مناسب آخرین برنامه مصوب رشته را فراهم نماید. بدین منظور نیروی انسانی ماهر و متخصص برای اجرا، پایش و ارزیابی آخرین برنامه آموزشی مصوب باید وجود داشته باشد. ترکیب هیات علمی و نیروی انسانی مورد نیاز برای آموزش دوره کارشناسی رشته پرستاری باید مطابق با استانداردهای کالبدی برنامه آموزش کارشناسی پرستاری و متناسب با حجم و تعداد واحد دروس مربوطه می‌باشد (پیوست شماره ۱).
- ۱-۲. فضاها و امکانات آموزشی عمومی، عرصه‌های اختصاصی و تجهیزات آموزشی سرمایه‌ای مناسب مورد نیاز برای اجرای باید بر اساس استانداردهای کالبدی فضاهای آموزشی باشد (پیوست شماره ۲).

ماده ۲. مشخصات برنامه آموزشی

- ۱-۲. دانشکده موظف است مشخصات دوره‌ی آموزشی شامل طول دوره، تعداد واحد، تعداد و نوع دروس و نوع نظام آموزشی را منطبق با آخرین برنامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی، رعایت و اجرا نماید. براین اساس، دانشجو موظف به گذراندن ۱۳۲ واحد درسی شامل ۲۴ واحد دروس عمومی-۱۵ واحد دروس پایه-۵۴ واحد دروس تخصصی-۱۸ واحد کارآموزی و ۲۱ واحد کارآموزی در عرصه مطابق با مشخصات مندرج در پیوست شماره (۳) می‌باشد.
- ۲-۲. لازم است برای هر واحد نظری، ۱۷ ساعت - برای هر واحد عملی یا آزمایشگاهی، ۳۴ ساعت و برای هر واحد کارگاهی، کارآموزی و کارآموزی در عرصه ۵۱ ساعت در نظر گرفته شود.
- ۳-۲. کلیه دانشجویان می‌بایست ۳۰ واحد اضافه بر سقف واحدهای دوره، مطابق با مشخصات مندرج در پیوست شماره (۴) را بگذرانند. علاوه بر آن، ملزم به گذراندن ۱۱ کارگاه آموزشی مطابق با مشخصات مندرج در پیوست شماره (۵) می‌باشند که توسط گروه آموزشی مربوطه و با همکاری متخصصین و سایر گروه‌های آموزشی طراحی و ارائه می‌گردد.
- ۴-۲. بطورکلی، دانشجویان در طول ۴ سال تحصیلی (شامل ۸ نیمسال تحصیلی) می‌بایست دروس عمومی، پایه، تخصصی و کارآموزی را در سه سال اول تحصیل، به شکل نظری، عملی و کارآموزی گذرانده و در سال چهارم، کارآموزی در عرصه را به صورت شیفت در گردش بگذرانند.
- ۵-۲. لازم است چگونگی و ترتیب ارایه‌ی تمامی دروس رشته با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) هر درس، طبق آخرین برنامه درسی مصوب تدوین شود و در دسترس اعضای هیات علمی و دانشجویان قرارگیرد (پیوست ۶).

ماده ۳. شرایط اجرای محتوای برنامه

۱-۳. اعضای هیات علمی گروه موظفند از رویکرد آموزش ترکیبی بر اساس مفاد آیین نامه آموزش ترکیبی مصوب شصت و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۳/۹ در ارایه دروس استفاده نمایند. در صورت استفاده از رویکرد ترکیبی، کلیه اعضای هیات علمی موظفند الزامات تدریس درس به صورت مجازی مصوب شورای عالی مجازی (پیوست شماره ۷) را رعایت کنند. براین اساس، اعضای هیات علمی می‌توانند ۱۷/۴ ساعت درسی هر درس نظری پایه و تخصصی را با تایید دانشکده و تا ۶۰ درصد آنرا با تایید شورای آموزشی دانشگاه بر اساس مفاد این آیین نامه آموزش ترکیبی به صورت الکترونیکی و با رعایت استانداردهای محتوای الکترونیکی و کدهای اخلاقی در محتوای الکترونیکی مصوب شورای عالی مجازی ارایه دهند (پیوست شماره ۹۰۸). چنانچه استاد درس مربوطه، متقاضی ارایه حجم بیشتری از درس به صورت الکترونیکی باشد، باید موضوع برای اجرا در هر نیمسال تحصیلی به تایید شورای آموزشی دانشگاه برسد.

همچنین دروس عمومی و یا پیش نیاز با تایید شورای آموزشی دانشگاه می‌تواند کاملاً به صورت الکترونیکی ارایه شود. در این صورت حفظ ارتباط استاد و دانشجو در قالب تشکیل جلسات حضوری پرسش و پاسخ، تمرین و رفع اشکال برای این دروس (حداقل ۳۰ درصد ساعات یا یک بار در ماه) در طول نیمسال تحصیلی برای پاسخگویی به سوالات دانشجویان توسط مدرس درس الزامی است.

در صورت استفاده از رویکرد ترکیبی، بخش مجازی دروس باید به صورت غیر همزمان در سامانه نوید بارگذاری شود و مدرسان می‌توانند بر اساس طرح درس قسمت‌هایی را به صورت همزمان (وبینار) ارائه کنند.

۲-۳. کلیه اعضای هیات علمی موظف به تهیه طرح درس و طرح دوره (حضور یا الکترونیکی یا ترکیبی) منطبق بر مفاد آخرین برنامه آموزشی، مبتنی بر جامعه و مبتنی بر شواهد بر اساس فرمت مشخص جهت ارایه درس می‌باشند (پیوست شماره ۱۰) و لازم است سالیانه طرح درس‌ها و طرح دوره‌ها به روز شود.

۳-۳. معاون آموزشی دانشکده موظف است قبل از شروع نیمسال تحصیلی از بارگذاری برنامه‌ی تصویب شده در سایت دانشکده به منظور اطلاع رسانی به اعضای هیات علمی و دانشجویان اطمینان حاصل نماید. برای این منظور، لازم است قبل از شروع هر نیمسال تحصیلی، برنامه زمانبندی مشخص دوره در گروه تصویب و پس از تأیید مدیر گروه به معاون آموزشی دانشکده ارسال شود. این برنامه تنها پس از طرح و تأیید در شورای آموزشی دانشکده برای آن نیمسال تحصیلی لازم الاجرا می‌گردد.

۴-۳. لازم است برنامه زمانی دروس و آزمون‌ها قبل از شروع نیمسال تحصیلی در پایگاه اینترنتی دانشکده جهت اطلاع رسانی به اعضای هیات علمی و دانشجویان بارگذاری گردد. علاوه بر آن، جدول زمانی حضور (برنامه و ساعت) تمامی اعضای هیات علمی شامل فعالیت‌ها، راهنمایی و مشاوره حضوری و ... باید در دسترس و معرض دید بوده و به اطلاع دانشجویان رسانده شود.

۵-۳. معاون آموزشی دانشکده موظف است قبل از شروع نیمسال تحصیلی از انطباق واحدهای تدریس شده با گرایش و تخصص اعضای هیات علمی اطمینان حاصل نماید.

۶-۳. دانشکده باید برنامه‌ی مشخص برای توانمندسازی اعضای هیات علمی خود و سایر کارکنان آموزشی بر اساس نیاز سنجی‌های انجام شده داشته باشد.

۷-۳. برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره شروع نیمسال تحصیلی، تقویم آموزشی، زمان انتخاب واحد، زمان حذف و اضافه و حذف اضطراری بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

۸-۳. لازم است در ابتدای ورود دانشجو، برنامه‌ای مدون برای آشنایی دانشجویان با ضوابط و مقررات آموزشی و اخلاقی وجود داشته باشد و فرآیندهای آموزشی و ضوابط اخلاقی مورد نظر رشته به نحو مقتضی به اطلاع دانشجویان رسانده شود.

۹-۳. دانشکده موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام نماید و بر ارزیابی خدمات مشاوره تحصیلی و سلامت روانی-اجتماعی دانشجویان و ارجاع آنها به مراکز ذیربط نظارت داشته باشد. همچنین لازم است برنامه حمایتی در جهت حمایت از دانشجویان با شرایط خاص تدوین نماید

۱۰-۳. اعضای هیات علمی برای تحقق توانمندی‌های عمومی، مهارت‌های عملی و انتظارات اخلاقی دانشجویان مطابق با آخرین برنامه مصوب آموزشی، می‌بایست از راهبردهای آموزشی متناسب با اهداف آموزشی شامل "آموزش مبتنی بر وظایف (Task based)، تلفیقی از دانشجو و استاد محوری، آموزش جامع نگر (Holistic approach)، آموزش مبتنی بر مشکل (Problem based)، یادگیری جامعه نگر (community oriented)، آموزش مبتنی بر موضوع (Subject directed)، آموزش بیمارستانی (Hospital based)، آموزش مبتنی بر شواهد (Evidence based)، آموزش سیستماتیک، آموزش مبتنی بر ارائه خدمات" در ارزیابی دروس خود استفاده کنند.

۱۱-۳. اعضای هیات علمی می‌بایست از روش‌ها و فنون متنوع و رویکردهای نوین تدریس بر اساس مندرجات آخرین برنامه آموزشی مصوب رشته شامل کنفرانس و سمینار - بحث در گروه‌های کوچک-کارگاه‌های آموزشی- ژورنال کلاب - case presentation- گزارش صبحگاهی- تمرینات عملی در Skill lab، شبیه‌سازی، ایفای نقش- تکنیک‌های آموزش از راه دور - مشارکت در آموزش دانشجویان رده‌های پایین‌تر- خودآموزی (self-study) و سایر روش‌ها و فنون آموزشی بر حسب نیاز و اهداف آموزشی در فرآیند یاددهی و یادگیری بهره گیرند. در این راستا، ضروری است که اعضای هیات علمی در طول یک نیمسال تحصیلی، برای حداقل ۲۰ درصد از طرح درس خود از رویکردهای نوین تدریس استفاده نمایند.

۱۲-۳. در راستای نیل به اهداف آموزشی دوره برای کسب مهارت‌های عملی مناسب حرفه‌ای، برنامه‌های کارآموزی در دوره کارشناسی رشته پرستاری باید مبتنی بر فلسفه و رسالت دوره بوده و در جهت تقویت کاربرد آموخته‌های علمی در عمل تنظیم شده باشد. در این راستا، کلیه کارآموزی‌ها همزمان با دروس تخصصی مربوطه در همان نیمسال طبق برنامه‌ای از پیش تنظیم شده، ارائه می‌شود.

۱۳-۳. دانشجو موظف است واحد کارآموزی در عرصه‌ها در بخش‌های مرتبط با مباحث بزرگسالان سالمندان ۱ و ۲ و همچنین بخش‌های مراقبت ویژه، بخش‌های زنان و زایمان، بخش‌های کودکان، بخش‌های داخلی جراحی، بخش‌های اورژانس، مراکز بهداشتی شهری و روستایی و بازدید از منزل بگذرانند.

هم‌چنین به منظور حسن اجرای برنامه آموزشی پرستاری مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی و نیل به اهداف پرستاری جامعه‌گر، در کلیه حیطه‌های کارآموزی و کارآموزی در عرصه باید توجه خاص به مددجو، خانواده و جامعه باشد. در این راستا، بازدید از منزل، بازدید از کارخانه، مدرسه و... برای بررسی وضعیت سلامت مددجو و خانواده الزامی است. دانشجو موظف است قبل از ورود به کارآموزی در عرصه در دوره‌های آموزشی پیش بینی شده توسط دانشکده شامل پنج کارگاه آموزشی تحت عناوین "ارتباط اثر بخش حرفه‌ای"، "ایمنی و موازین کنترل عفونت"، "گزارش نویسی"، "فرآیند پرستاری" و "نحوه‌ی محاسبه دارو" شرکت نماید.

۱۴-۳. دانشجو موظف است در تمام جلسات حضوری کلاس، حضور فیزیکی و شرکت فعال در بحث‌ها داشته باشد

۱۵-۳. دانشجو موظف است در کلیه محیط‌های آموزشی، آزمایشگاهی و بالینی مقررات مربوط به Dress Code، کدهای اخلاق پرستاری و منشور حقوق بیمار را مطابق با مفاد برنامه مفاد آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری مصوب پنجاه و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۷ (پیوست شماره ۱۱ و ۱۲ و ۱۳) را رعایت نماید.

ماه ۴. پایش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

۱-۴. دانشکده لازم است سامانه‌ای برای پایش وضعیت تحصیلی دانشجویان داشته باشد به طوری که دانشجویان بتوانند با سهولت نتایج ارزشیابی دوران تحصیل خود را دریافت کنند و نیز تحلیل وضعیت دانشجویان در پایان هر نیمسال تحصیلی از طریق آن سامانه انجام گردد. (سامانه هم‌آوا SMA.GUMS)

۲-۴. نمودار پیشرفت و افت تحصیلی دانشجویان به صورت فردی و دوره‌ای در هر نیمسال توسط استاد مشاور می‌بایست مورد ارزیابی قرار گیرد و دلایل عدم موفقیت دانشجویان توسط اساتید تحلیل و از نتایج آن در برنامه اصلاحی استفاده گردد.

۳-۴. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو می‌بایست بر اساس میزان مشارکت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف و پروژه‌های درسی و نتایج امتحانات در طول درس و پایان درس باشد و استاد هر درس مرجع اصلی ارزیابی دانشجو خواهد بود.

۴-۴. برای اطمینان از انطباق هویت دانشجو در آزمون‌ها، لازم است آزمون‌های پایانی به صورت حضوری برگزار گردد.

۵-۴. ارزشیابی دانشجویان می‌بایست به صورت مستمر، دوره‌ای و نهایی صورت پذیرد و در نظام ارزشیابی دانشجویان ضروری است هر سه حیطه شناختی، مهارتی و نگرشی مد نظر قرار گیرد و ابزارهای ارزشیابی متناسب برای هر سه حیطه طراحی شود.

۶-۴. به منظور سنجش یادگیری دانشجو در حیطه شناختی از آزمون‌های مرحله‌ای، میان ترم و پایان ترم به صورت طرح سؤالات پاسخ‌نگاری، چندگزینه‌ای، پرسش و پاسخ، ارائه مقاله مروری، ترجمه مقالات روز، گردآوری و ارائه مطالب مرتبط با موضوعات تدریس شده توسط دانشجو، ارائه کنفرانس و سمینار، گزارش موردی (Case report)، تهیه جزوات، پمفلت‌ها و پوسترهای آموزشی استفاده می‌شود. ارزیابی یادگیری دانشجو در حیطه عملی می‌تواند با استفاده از تصاویر، مولاژها، نمایش روش‌های آموخته شده در حضور مربی، ارائه تمرینات عملی، OSCE باشد.

۷-۴. به منظور بررسی کیفیت کارآموزی و کارآموزی در عرصه، روش ارزشیابی شامل نظارت و مشاهده دانشجو بطور مستقیم و غیر مستقیم در مراکز یاد شده توسط مدرسين و متورها می‌باشد. برای این منظور لازم است از فرم‌های تدوین شده متشکل از معیارهای ارزشیابی متناسب با اهداف کارآموزی و کارآموزی در عرصه مربوطه و فرم‌های تدوین شده برای سنجش میزان رعایت موازین اخلاقی و رفتار حرفه‌ای استفاده گردد. همچنین می‌توان از تکالیف بالینی در قالب مطالعه موردی با کاربرد فرآیند پرستاری، استفاده از الگوها و نظریه‌های پرستاری و روش‌های مشکل‌گشایی و تکمیل لاگ بوک‌های مورد نظر استفاده نمود.

۸-۴. برای اطمینان از دستیابی به توانمندی‌های اختصاصی و عمومی دانشجویان لازم است فعالیت‌های دانشجویان بطور کامل در طی دوره تحصیلی در Log Book درج گردد و Log Book تکمیل شده‌ی دانشجو، توسط مدیر گروه و استاد مربوطه بررسی و تایید گردد.

۹-۴. موفقیت در آزمون عملی نهایی OSCE (پایان ترم ۸) جهت فراغت از تحصیل دانشجوی ضروری می باشد. چنانچه دانشجویی در آزمون OSCE مردود شود، طبق نظر مدیرگروه مجدداً به میزان لازم کارآموزی در عرصه انجام داده و سپس در آزمون مجدد شرکت می نماید.

ارزیابی نحوه اجرای برنامه آموزشی

۱. لازم است دانشکده برنامه مشخص و دوره‌ای برای پایش، ارزیابی و ارزشیابی برنامه آموزشی داشته باشد. استفاده از مشارکت دانشجویان در ارزیابی برنامه‌ی در حال اجرا ضروری می‌باشد.
۲. مسئولیت نظارت بر اجرای برنامه آموزشی مطابق مقررات و کوریکولوم مصوب وزارت بهداشت بر عهده معاون آموزشی دانشکده، مدیر گروه و اعضای گروه می‌باشد.
۳. مدیر EDO دانشکده موظف است در هر نیمسال تحصیلی، علاوه بر ارزیابی کیفیت برگزاری دوره، تحلیل آزمون را برای حداقل یکی از دروس هر عضو هیات علمی گروه انجام داده و نتایج آنرا به گروه بازخورد دهد. از نتایج تجلیل آزمون باید در بازنگری و اصلاح برنامه استفاده نمود.
۴. دانشکده باید سازو کاری برای ارزشیابی استاد از دیدگاه دانشجو داشته باشد.
۵. لازم است در پایان هر نیمسال ارزیابی کمی و کیفی از برنامه با نظر سنجی از دانشجویان و اساتید و مدیران گروه‌های آموزشی از نظر نحوه‌ی اجرای برنامه، استفاده از منابع آموزشی، فضاها و عرصه‌های آموزشی بر اساس پرسشنامه‌ی از پیش تنظیم شده، به عمل آمده و نتایج آن جهت بازنگری و اصلاح به مدیر گروه و اعضای گروه بازخورد داده شود (پیوستی شماره ۱۴).
۶. شاخص‌های ارزشیابی برنامه شامل موارد زیر است:

ردیف	شاخص	معیار
۱	میزان رضایت دانش‌آموختگان از برنامه	۸۰
۲	میزان رضایت اعضای هیات علمی از برنامه	۸۰
۳	میزان رضایت مدیران از نتایج برنامه	۸۰

۷. برای ارایه و دریافت دیدگاه‌ها و مشکلات دانشجویان ضروری است جلسات هم‌اندیشی با دانشجویان در خصوص نحوه‌ی اجرای برنامه تشکیل و از نتایج آن در راستای بهبود برنامه‌های آموزشی استفاده گردد. علاوه بر آن، لازم است دانشکده از مکانیسم‌های دیگری هم برای ارایه‌ی نظرات و بیان مشکلات توسط دانشجویان مانند سامانه نظرات و پیشنهادات استفاده نماید.
۸. لازم است نتایج ارزشیابی دوره‌ای جهت اصلاح و بازنگری برنامه به مسولین ذیربط در دانشگاه و وزارت متبوع منعکس شود.

بازنگری برنامه آموزشی:

۱. برنامه درسی یکی از عناصر و اصلی ارتقاء کیفیت آموزش عالی است که براساس نیازهای حال و آینده تدوین می‌شود. لذا به منظور پاسخگویی به تغییرات سریع تکنولوژی و نیازهای جامعه و بهنگام سازی آموزش و تربیت نیروی انسانی با نیازهای در حال تغییر، لازم است به طور مستمر مورد بازنگری قرار گیرد و روزآمد شود.
۲. هدف از بازنگری برنامه درسی ارتقای کیفیت و غنی‌سازی برنامه‌های درسی، تناسب برنامه‌های درسی با نیازهای محلی، منطقه‌ای و در حال تغییر، روزآمد کردن برنامه‌های درسی، شناخت نقاط ضعف و کاستی‌های برنامه و حذف سرفصل‌ها و دروس غیر ضروری می‌باشد.
۳. گروه آموزشی می‌تواند ۲۰ درصد از کوریکولوم رشته خود در سال تحصیلی را بازنگری کند.
۴. روند بازنگری برنامه آموزشی کارشناسی پیوسته پرستاری به شرح زیر است:
  - ✓ ارائه پیشنهاد و تغییر در برنامه توسط اعضای هیأت علمی یا دانشجویان یا گروه آموزشی بر اساس فرم شماره ۱ (پیوست شماره ۱۵)
  - ✓ اعلام تغییر مورد نظر به کمیته برنامه‌ریزی درسی مستقر در EDO دانشکده بر اساس فرم شماره ۲ (پیوست شماره ۱۶)
  - ✓ ارسال تغییر مورد نظر از سوی دانشکده در قالب فرم ۳ (پیوست شماره ۱۷) به کارگروه برنامه ریزی درسی مستقر در EDC دانشگاه
  - ✓ بررسی تغییر در کمیته برنامه‌ریزی دانشگاه و طرح در شورای آموزشی دانشگاه و تأیید آن
  - ✓ ارسال موارد تغییر پس از تأیید شورای آموزشی دانشگاه جهت تأیید نهایی به دبیرخانه کلان منطقه
  - ✓ ثبت تغییرات مصوب در برنامه پس از تأیید کلان منطقه
۵. به ازای بازنگری برنامه درسی هر رشته، واحد آموزشی پیش‌بینی شده است که میزان واحد آن با نظر شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه قابل محاسبه می‌باشد.

ضوابط و مقررات برنامه آموزشی کارشناسی پیوسته پرستاری

اجرای مناسب و دقیق برنامه مطابق آخرین برنامه آموزشی مصوب شورای عالی و برنامه ریزی، مستلزم رعایت ضوابط و مقررات آموزشی زیر می‌باشد:

مقررات نحوه انتخاب واحد:

ماده ۱. دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در بازه زمانی تعیین شده در تقویم دانشگاهی جهت ادامه تحصیل، انتخاب واحد نماید (بصورت اینترنتی و یا حضوری). عدم مراجعه جهت انتخاب واحد بدون عذر موجه به منزله ترک تحصیل می‌باشد.

تبصره ۱: در صورت عدم توانایی حضور در دانشکده می‌بایست یک ماه قبل از پایان ترم مستندات مربوطه را به دانشکده ارائه نماید و موضوع بعد از طرح در شورای آموزشی دانشگاه به دانشجو مرخصی "با" و یا "بدون" احتساب سنوات تحصیلی تعلق می‌گیرد.

ماده ۲. دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۲ واحد و حداکثر ۲۰ واحد درسی را براساس برنامه‌ریزی گروه آموزشی انتخاب نماید. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، در این صورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲: در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در نیمسال گذشته کمتر از ۱۲ باشد، در نیمسال بعدی بصورت مشروط ثبت نام نموده و حداکثر ۱۴ واحد می‌تواند اخذ نماید.

تبصره ۳: چنانچه دانشجو در نیمسال قبل از ورود به دوره عرصه (ترم ششم)، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرطی که میانگین ترم قبل وی بالای ۱۲ باشد، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید و در صورتی که میانگین ترم قبل پایین تر از ۱۲ باشد (مشروط شده باشد) با تأیید شورای آموزشی دانشگاه می‌تواند ۲۰ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۴: در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال تحصیلی به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال جزو سنوات تحصیلی وی محسوب نخواهد شد، ولی در صورت کسب میانگین نمرات کمتر از ۱۲، مشروط محسوب می‌گردد. در صورتیکه اخذ واحد به تعداد کمتر از ۱۲ باعث مشکلات دانشجو باشد، آن نیمسال به عنوان سنوات تحصیلی وی محسوب و در صورت کسب میانگین کمتر از ۱۲ بعنوان نیمسال مشروطی محسوب خواهد شد.

ماده ۳. اخذ واحد درسی همراه با کارآموزی در عرصه مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۱: در صورت لزوم و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، اخذ حداکثر ۵ واحد درسی (عمومی یا اختصاصی، تئوری یا عملی) با رعایت مقررات آموزشی و حضور در کلاس‌های درسی، همراه با کارآموزی در عرصه بلامانع می‌باشد. همچنین در صورتی

که دانشجو تنها یک درس تئوری یا عملی باقیمانده و قبلاً آن درس را اخذ نموده ولی موفق به کسب نمره قبولی نشده است با نظر شورای آموزشی دانشگاه و تأیید استاد مربوطه می تواند آن درس را همراه با عرصه به صورت معرفی به استاد بگذراند.

ماده ۴. دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی ، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته بعد از شروع ترم (برطبق تقویم دانشگاهی) با تأیید مشاور تحصیلی خود حداکثر دو درس دیگر اخذ نماید یا دودرس اخذ شده خود را حذف یا دو درس اخذ شده خود را با دو درس دیگر جابجا کند ، مشروط بر اینکه تعداد واحدهای اخذ شده وی از حد مقرر تجاوز نکند.

ماده ۵. در صورت اضطرار ، دانشجو می تواند تا ۵ هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده (برطبق تقویم دانشگاهی) ، فقط یکی از دروس نظری خود را با تأیید مشاور تحصیلی خود حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از ۴/۱۷ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً ، تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۲ واحد کمتر نشود.

ماده ۶. حذف و اضافه در دوره تابستانی امکان پذیر نمی باشد.

تبصره ۱: حذف کلیه دروس اخذ شده در دوره تابستانی حداکثر تا قبل از شروع امتحانات آن دوره با تأیید شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر می باشد.

مقررات حضور و غیاب دانشجو:

ماده ۱. حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس براساس جدول زیر نباید از مجموع ساعات آن درس تجاوز نماید. در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

درس نظری ۴/۱۷

درس عملی و آزمایشگاهی ۲/۱۷

کارگاهی، کارآموزی و کارآموزی در عرصه ۱/۱۰

ماده ۲. در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس، بیش از میزان تعیین شده در فوق باشد ولی غیبت او به تشخیص استاد مربوطه و تأیید شورای آموزشی دانشکده موجه اعلام گردد، بعد از تأیید شورای آموزشی دانشگاه آن درس حذف می گردد.

تبصره ۱: در این صورت رعایت حداقل ۸ واحد در هر نیمسال الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جز سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

ماده ۳. غیبت غیرموجه در آزمون پایانی هر نیمسال، صفر محسوب می شود. غیبت موجه موجب حذف آن درس می گردد. تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه آزمون پایانی بر عهده شورای آموزشی دانشکده (دانشگاه) است.

تبصره ۱: دانشجو موظف است ظرف ۴۸ ساعت بعد از تاریخ امتحان مستندات لازم را به دانشکده تحویل دهد. مستندات بعد از تأیید مدیر گروه و استاد مربوطه توسط آموزش دانشکده جهت تصمیم گیری نهایی به شورای آموزشی دانشگاه ارسال می گردد.

ماده ۴. حضور دانشجو در تمام واحدهای کارآموزی و کارآموزی در عرصه الزامی است.

تبصره ۱: ساعات غیبت دانشجو در هر درس کارآموزی و کارآموزی در عرصه از $\frac{1}{10}$ مجموع ساعت آن درس نباید تجاوز نماید. در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می‌شود. در صورت یک جلسه غیبت غیرموجه، علاوه بر جبران آن ۲ نمره از نمره کارآموزی کسر می‌شود و در صورت غیبت دو روز و بیشتر نمره کارآموزی صفر منظور می‌شود.

تبصره ۲: گزارش غیبت دانشجویان در کارآموزی به مدیر گروه بر عهده استاد مربوطه است و پیگیری غیبت دانشجویان بر عهده مدیر گروه می‌باشد.

مقررات ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو:

ماده ۱. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس از سوی مدرس آن درس و براساس حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی مستمر و پایانی در طول و پایان هر نیمسال تحصیلی انجام می‌شود و بر مبنای عددی از صفر تا ۲۰ قابل محاسبه است.

ماده ۲: حداقل نمره قبولی در هر درس نظری و آزمایشگاهی ۱۰ و برای دروس کارآموزی و کارآموزی در عرصه ۱۲ می‌باشد. چنانچه نمره دانشجو در یک درس کمتر از این مقادیر باشد، باید آنرا تکرار کند.

ماده ۲. حداقل نمره قبولی در هر درس نظری و آزمایشگاهی ۱۰ و برای دروس کارآموزی و کارآموزی در عرصه ۱۲ می‌باشد. چنانچه نمره دانشجو در یک درس کمتر از این مقادیر باشد، باید آنرا تکرار کند.

ماده ۳. میانگین نمره قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ می‌باشد.

تبصره ۱: چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، در غیر اینصورت نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود.

تبصره ۲: دانشجوی دوره کارشناسی که درسه نیمسال متوالی یا چهارنیمسال متناوب مشروط شود از تحصیل محروم می‌شود. مراتب جهت تصمیم‌گیری نهایی به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارسال می‌گردد.

ماده ۴. دانشجوی کارشناسی که در یک درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در اولین نیمسال ممکن درس مذکور را با نمره قبولی بگذرانند، با تأیید شورای آموزشی دانشگاه نمره درس مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو به حساب نیامده و صرفاً نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۱: دانشجوی کارشناسی پیوسته در طول تحصیل فقط دوبار می‌تواند از این قانون بهره‌مند گردد.

۴. مقررات اعلام و تجدید نظر نمرات:

ماده ۱. آخرین زمان اعلام نمرات دروس نظری و دروس نظری-عملی ۱۰ روز پس از برگزاری آزمون درس نظری می‌باشد که توسط استاد مربوطه در سامانه هم آوا ثبت می‌گردد و دانشجو ۳ روز پس از این زمان، فرصت درخواست تجدید نظر در سامانه را خواهد داشت. نمرات بعد از گذشت ۳ روز تأیید نهایی شده و غیرقابل تغییر خواهد بود.

۵. مقررات مرخصی تحصیلی:

ماده ۱. دانشجوی کارشناسی می تواند بعد از کسب موافقت مشاور تحصیلی و مدیر گروه بعد از تأیید شورای آموزشی دانشگاه حداکثر دو نیمسال متناوب یا متوالی از مرخصی تحصیلی استفاده کند. مدت مذکور جزء سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب می شود.

تبصره ۱: اخذ مرخصی تحصیلی در اولین نیمسال تحصیلی مجاز نمی باشد. در موارد خاص با پیشنهاد شورای آموزشی دانشکده و طرح در شورای آموزشی دانشگاه و تأیید آن امکانپذیر می باشد.

ماده ۲. درخواست مرخصی تحصیلی باید دو هفته قبل از شروع ثبت نام و انتخاب واحد نیمسال تحصیلی به دانشکده تسلیم و موافقت دانشکده کسب گردد.

تبصره ۱: در صورتیکه تقاضای مرخصی تحصیلی خارج از زمان مقرر ارائه شود، تصمیم گیری به عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۳. استفاده از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات در مواردی چون بارداری و زایمان، بیماری، ماموریت همسر یا والدین و..... مشروط به تأیید مراجع ذیصلاح و براساس شیوه نامه مصوب دانشگاه امکانپذیر می باشد.

ماده ۴. حذف کلیه درس های اخذ شده در یک نیمسال حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها با تأیید شورای آموزشی دانشگاه مجاز است. در این صورت آن نیمسال برای دانشجوی مرخصی تحصیلی محسوب می شود. محاسبه یا عدم محاسبه این مرخصی در حداکثر سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

۶. مقررات انصراف از تحصیل:

ماده ۱. ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال ، انصراف از تحصیل محسوب می شود.

ماده ۲. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشکده ارائه دهد. دانشجو مجاز است تنها یک بار و حداکثر تا یک ماه از قبل از پایان همان نیمسال درخواست انصراف خود را پس بگیرد. در غیر اینصورت پس از انقضای این مهلت مراحل انصراف از تحصیل وی طی خواهد شد .

ماده ۳. دانشجویی که به هر دلیلی نتواند دوره تحصیلی را به پایان برساند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطا می گردد.

تبصره ۱: اعطای گواهی گذراندن واحدهای درسی و نمره آنها به دانشجویی که به هر دلیل از ادامه تحصیل بازمانده است، در صورت درخواست دانشجو، مشروط به انجام کلیه تعهدات قانونی دوران تحصیل وی، بلامانع است.

۶. مهمانی و انتقال دانشجو:

ماده ۱. مهمانی و انتقال دانشجو مطابق آئین نامه مهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی دانشگاه ها و موسسات عالی دولتی و غیر دولتی مصوب وزارت بهداشت و از طریق سامانه نقل و انتقالات وزارت بهداشت (www.guest.behdasht.gov.ir) انجام می شود.

ماده ۲. دانشجوی کارشناسی می تواند بعد از کسب موافقت دانشگاه مبدأ و مقصد بعنوان دانشجوی مهمان در دانشگاه مقصد تحصیل نماید.

ماده ۳: تمام نمرات درسی دانشجو در دانشگاه مبدأ و مقصد اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی دانشجو از لحاظ مشروطی، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل او محسوب می شود.

ماده ۴. انتقال دانشجو در طول مدت تحصیل در هر مقطع، فقط یکبار مجاز می باشد.

ماده ۵: مهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه مشروط بر این است که دانشجو یک نیمسال تحصیلی خود را در دانشگاه مبدأ گذرانده باشد.

تبصره ۱: تازمانی که دانشجو در دانشگاه مقصد معدل بالای ۱۵ کسب نماید مشروط به موافقت دانشگاه مبدأ و مقصد می تواند به مهمانی خود ادامه دهد.

ماده ۶: مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی مهمان توسط دانشگاه مبدأ صادر می گردد.

۷. معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی:

ماده ۱. معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

ماده ۲. به ازای هر ۲۰ واحد دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود.

۸. تعیین تاریخ دانش آموختگی دانشجویان:

ماده ۱. تاریخ دانش آموختگی دانشجویان روزی است که آخرین نمره درسی وی و یا نتیجه آزمون صلاحیت بالینی توسط استاد و یا مدیر گروه به اداره آموزش دانشکده تحویل داده شود.

ماده ۲: میانگین کل نمرات دانشجو در پایان تحصیل بایستی حداقل ۱۲ باشد.

پیوست‌ها

پیوست شماره (۱): ترکیب اعضای هیات علمی ضروری برنامه آموزش کارشناسی پرستاری مطابق با استاندارد های کالبدی رشته پرستاری

جدول شماره ۲ ترکیب اعضای هیات علمی ضروری برنامه کارشناسی پرستاری

نام درس	واحد نظری و عملی	واحد کارآموزی و کارورزی	هیات علمی مورد نیاز	کارشناسی مورد نیاز
تشریح	۲		۱	۱
فیزیولوژی	۳		۱	
ژنتیک و ایمنولوژی	۲		۱	
بیوشیمی	۱.۵		۱	
میکروب شناسی، انگل شناسی	۳		۱	
آمار حیاتی، روش تحقیق در پرستاری، اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری های شایع در ایران	۳.۵		۱	۱
فناوری اطلاعات در پرستاری	۱			
تغذیه و تغذیه درمانی	۱.۵		۱	
روانشناسی فردی و اجتماعی	۲		۱	
داروشناسی (فارماکولوژی)	۲	۱	۱	
زبان تخصصی	۲			
فرآیند آموزش بیمار	۱			
اصول و مهارت های پرستاری، بررسی وضعیت سلامت، مفاهیم پایه پرستاری	۷	۱	۱	۱
اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای	۱.۵			
پرستاری سلامت (فرد، خانواده، جامعه، محیط، مادر و نوزاد، پرستاری در منزل	۹	۸	۲	۱
پرستاری بزرگسالان/سالمندان، بخش های ویژه و اورژانس	۱۴.۵	۲۱	۴	۱
پرستاری کودکان سالم و بیمار	۵	۴	۲	۱
روان پرستاری	۴	۲	۱	
مدیریت پرستاری	۲	۲		
جمع	۶۵	۴۱	۲۰	۶

فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز: فضای عمومی مورد نیاز عبارتند از:

- کلاسهای درسی - اتاق دانشجویان در عرصه - اینترنت با سرعت کافی
- سالن کنفرانس - فضای لازم برای بایگانی آموزش
- کتابخانه مجهز به منابع بروز به زبان انگلیسی و تألیفات فارسی و نرم افزارهای کاربردی
- اتاق اعضای هیئت علمی - اتاق رایانه
- سالن مجهز برای مطالعه
- سیستم اطلاع رسانی مجهز (IT)

فضاها و عرصه های اختصاصی مورد نیاز:

- بیمارستانهای آموزشی
- بخشهای بالینی داخلی، جراحی، کودکان، نوزادان، زنان و زایمان، روانپزشکی، اورژانس و بخشهای ویژه
- Skill lab مجهز به مانکن های لازم برای عملیات ضروری پرستاری
- آزمایشگاههای بیوشیمی، فیزیولوژی و میکروبیشناسی
- مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی - پایگاههای پزشک خانواده، منازل، کارخانجات و مدارس انتخاب با اخذ رضایت قبلی
- مراکز توانبخشی (جسمی ، روانی و اجتماعی)
- مراکز نگهداری سالمندان

تجهیزات آموزشی سرمایه ای مورد نیاز:

وسایل کمک آموزشی برای Skill-Lab شامل:

- مانکن مراقبت های پرستاری (تزریقات سوند معده (گاوژ و لاواژ)، سوند ادرار، کولستومی، ارتروس
- زخم بستر، تنقیه و ...)
- مانکن های CPR
- مانکن های تزریقات
- ویدئو پروژکتور
- مانکن های سونداژ ادراری در زنان، مردان و کودکان
- تخت بیمار، تخت معاینه
- ترازوی کودکان و بزرگسالان
- وسایل حمل فرد تصادفی
- پمپ تزریق هپارین
- گلوکومتر
- کپسول اکسیژن
- وسایل بانداژ و پانسمان
- ساکشن
- انواع سرم و میکروست
- انکوباتور
- Safety Box

پیوست شماره (۳): جدول دروس عمومی، دروس پایه، دروس تخصصی و کار آموزی در عرصه

جدول ۱- دروس عمومی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعات			پیش نیاز یا همزمان
			نظری	عملی	جمع	
۱	دو درس از دروس مبانی نظری اسلام *	۴	۶۸	-	۶۸	-
۲	یک درس از دروس اخلاق اسلامی *	۲	۲۴	-	۲۴	-
۳	یک درس از دروس انقلاب اسلامی *	۲	۲۴	-	۲۴	-
۴	یک درس از دروس تاریخ و تمدن اسلامی *	۲	۲۴	-	۲۴	-
۵	یک درس از دروس آشنایی با منابع اسلامی *	۲	۲۴	-	۲۴	-
۶	ادبیات فارسی	۳	۵۱	-	۵۱	-
۷	زبان انگلیسی عمومی	۳	۵۱	-	۵۱	-
۸	تربیت بدنی ۱	۱	-	۲۴	۲۴	-
۹	تربیت بدنی ۲	۱	-	۲۴	۲۴	تربیت بدنی ۱
۱۰	دانش خانواده و جمعیت	۲	۲۴	-	۲۴	-
۱۱	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران **	۲	۲۴	-	۲۴	-
		جمع	(۲۴)			

جدول ۲: دروس پایه برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی		
		جمع	نظری	عملی	جمع	عملی	نظری
۰۱	تشریح	۲	۱/۵	۰/۵	۲۶	۱۷	۴۳
۰۲	فیزیولوژی	۳	۲/۵	۰/۵	۴۳	۱۷	۶۰
۰۳	ژنتیک و ایمنولوژی	۲	۱/۵	۰/۵	۲۶	۱۷	۴۳
۰۴	بیوشیمی	۱/۵	۱	۰/۵	۱۷	۱۷	۳۴
۰۵	میکروب شناسی	۱/۵	۱	۰/۵	۱۷	۱۷	۳۴
۰۶	انگل شناسی	۱/۵	۱	۰/۵	۱۷	۱۷	۳۴
۰۷	آمار حیاتی مقدماتی	۱	۰/۵	۰/۵	۹	۱۷	۲۶
۰۸	تحقیق در پرستاری	۱/۵	۱	۰/۵	۱۷	۱۷	۳۴
۰۹	فناوری اطلاعات در پرستاری	۱	۰/۵	۰/۵	۹	۱۷	۲۶
		جمع	۱۵				

جدول ۳: دروس تخصصی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات		
		جمع	نظری	عملی	جمع	عملی	نظری
۱۰	تغذیه و تغذیه درمانی	۱/۵	۱/۵	-	۲۶	-	۲۶
۱۱	اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریهای شایع در ایران	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷
۱۲	روانشناسی فردی و اجتماعی	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴
۱۳	داروشناسی (فارماکولوژی)	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴
۱۴	زبان تخصصی	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴
۱۵	فرایند آموزش بیمار (Patient education)	۱	۰/۵	۰/۵	۲۶	۱۷	۹
۱۶	اصول و مهارتهای پرستاری	۴	۲/۵	۱/۵	۹۴	۵۱	۴۳
۱۷	اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه ای	۱/۵	۱	۰/۵	۳۴	۱۷	۱۷
۱۸	پرستاری سلامت فرد و خانواده	۱/۵	۱/۵	-	۲۶	-	۲۶
۱۹	پرستاری سلامت جامعه	۱/۵	۱/۵	-	۲۶	-	۲۶
۲۰	پرستاری و بهداشت محیط	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷
۲۱	بررسی وضعیت سلامت	۱	۰/۵	۰/۵	۲۶	۱۷	۹
۲۲	پرستاری بهداشت مادر و نوزاد	۲/۵	۲/۵	-	۴۳	-	۴۳
۲۳	پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴
۲۴	مفاهیم پایه پرستاری	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴
۲۵	پرستاری بزرگسالان/سالمنان (۱)	۲	۲	-	۵۱	-	۵۱
۲۶	پرستاری بزرگسالان/سالمنان (۲)	۲	۲	-	۵۱	-	۵۱
۲۷	پرستاری بزرگسالان/سالمنان (۳)	۴	۴	-	۶۸	-	۶۸

ادامه جدول ۳: دروس تخصصی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی		
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع
۲۸	مراقبتهای پرستاری در منزل	۲	۱/۵	-/۵	۲۶	۱۷	۴۳
۲۹	مراقبتهای جامع پرستاری در بخشهای ویژه	۳	۳	-	۵۱	-	۵۱
۳۰	پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث غیر مترقبه	۱/۵	۱	-/۵	۱۷	۱۷	۳۴
۳۱	پرستاری کودک سالم	۲	۱/۵	-/۵	۲۶	۱۷	۴۳
۳۲	پرستاری بیماریهای کودکان	۳	۲	-	۵۱	-	۵۱
۳۳	پرستاری بهداشت روان	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴
۳۴	پرستاری بیماریهای روان	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴
۳۵	اصول مدیریت خدمات پرستاری	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴
جمع واحد		۵۳					

جدول ۴: کارآموزی دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری

کد دروس	عنوان کارآموزی	واحد	ساعت	پیش نیاز
۳۶	اصول و مهارتهای پرستاری	۱	۵۱	
۳۷	پرستاری بهداشت مادر و نوزاد	۲	۱۰۲	
۳۸	پرستاری سلامت جامعه/فرد و خانواده/ محیط	۲	۱۰۲	
۳۹	پرستاری بزرگسالان/سالمنان(۱)	۲	۱۰۲	
۴۰	پرستاری بزرگسالان/سالمنان(۲)	۲	۱۰۲	۳۹
۴۱	پرستاری بزرگسالان/سالمنان(۳)	۲	۱۰۲	۴۰
۴۲	پرستاری در مشکلات شایع ایران	۱	۵۱	
۴۳	پرستاری کودک سالم و پرستاری بیماریهای کودکان	۲	۱۰۲	
۴۴	پرستاری بهداشت روان و پرستاری بیماریهای روان	۲	۱۰۲	
۴۵	پرستاری مراقبتهای ویژه	۱	۵۱	
۴۶	فارماکولوژی بالینی	۲	۵۱	
جمع واحد		۱۸		

جدول ۵: کارآموزی در عرصه دوره کارشناسی پیوسته رشته پرستاری

کد درس	عنوان کارآموزی	واحد	ساعت	پیش نیاز
۴۷	پرستاری بهداشت مادر و نوزاد	۲	۱۰۲	
۴۸	پرستاری سلامت جامعه/فرد و خانواده/ محیط	۲	۱۰۲	
۴۹	پرستاری بزرگسالان/ سالمندان (۱-۳) و پرستاری مراقبت در منزل	۸	۴۰۸	
۵۰	پرستاری بیماریهای کودکان	۲	۱۰۲	
۵۱	پرستاری مراقبتهای ویژه	۳	۱۵۳	
۵۲	اصول مدیریت خدمات پرستاری	۲	۱۰۲	
۵۳	پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث غیر مترقبه	۲	۱۰۲	
جمع			۲۱	

نیمسال هفتم کارشناسی پیوسته پرستاری

ردیف	کد درس	نام درس	نوع درس و تعداد واحد			جمع واحد	پیش نیاز
			نظری	عملی	کارآموزی در عرصه		
۱	۴۹	کارآموزی در عرصه پرستاری بزرگسالان / سالمندان ۱-۳ و پرستاری مراقبت در منزل	-	-	۸	۸	
۲	۵۱	کارورزی در عرصه پرستاری مراقبت های ویژه	-	-	۳	۳	
جمع واحدهای انتخابی			-	-	۱۱	۱۱	

نیمسال هشتم کارشناسی پیوسته پرستاری

ردیف	کد درس	نام درس	نوع درس و تعداد واحد			جمع واحد	پیش نیاز
			نظری	عملی	کارآموزی در عرصه		
۱	۴۸	کارآموزی در عرصه پرستاری سلامت جامعه / فرد و خانواده / محیط	-	-	۲	۲	
۲	۴۷	کارآموزی در عرصه پرستاری بهداشت مادر و نوزاد	-	-	۲	۲	
۳	۵۰	کارآموزی در عرصه پرستاری بیماریهای کودکان	-	-	۲	۲	
۴	۵۲	کارآموزی در عرصه اصول مدیریت خدمات پرستاری	-	-	۲	۲	
۵	۵۳	کارآموزی در عرصه پرستاری اورژانس و حوادث غیر مترقبه	-	-	۲	۲	
جمع واحدهای انتخابی			-	-	۱۰	۱۰	

پیوست شماره (۴): دروس اضافه بر سقف واحدهای دوره

گرایش	نام درس	تعداد واحد	ساعت	
			نظری	عملی
۱ - مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبدا و معاد)	۲	۲۴	-
	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۲۴	-
	انسان در اسلام	۲	۲۴	-
	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۲۴	-
۲ - اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	۲۴	-
	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۲۴	-
	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۲۴	-
	عرفان عملی اسلام	۲	۲۴	-
۳ - انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲	۲۴	-
	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۲۴	-
	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۲۴	-
۴ - تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۲۴	-
	تاریخ امامت	۲	۲۴	-
۵ - آشنایی با منابع اسلامی	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۲۴	-
	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۲۴	-

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

پیوست شماره (۵): کارگاه‌های آموزشی

کارگاه‌های آموزشی

عنوان	ساعت	ترم تحصیلی
کارگاه مهارت‌های ارتباطی با مددجو و خانواده	۴ ساعت	نیم سال اول
کارگاه کنترل عفونت در بیماران و بیمارستان	۲ روزه	نیم سال دوم
کارگاه ایمنی مددجو	۴ ساعت	نیم سال سوم
کارگاه مهارت‌های زندگی (Life Style)	۴ ساعت	نیم سال چهارم
کارگاه اخلاق حرفه ای	۴ ساعت	نیم سال پنجم
کارگاه آموزش به مددجو و خانواده	۴ ساعت	نیم سال ششم
کارگاه اعتباربخشی	۳ ساعت	نیم سال هفتم
کارگاه حاکمیت بالینی	۲ ساعت	نیم سال هشتم
جایگاه پرستار در برنامه پزشک خانواده	۱ روز	نیم سال هفتم
نقش پرستاران در پدافند غیرعامل	۱ روز	نیم سال هشتم
آشنایی با مخاطرات شغلی	۱ روز	نیم سال هفتم

پیوست شماره (۶): چک لیست آرایش دروس

بسمه تعالی

دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

چک لیست واحدهای مقطع کارشناسی پیوسته پرستاری از ورودی مهر ۹۹ به بعد

نام و نام خانوادگی: ورودی:		شماره دانشجویی: استاد مشاور:	
ترم اول	نیمسال اول / دوم سال تحصیلی.....	ترم دوم	نیمسال اول / دوم سال تحصیلی.....
تشریح (نظری) - ۱/۵ واحد تشریح (عملی) - ۱/۵ واحد فیزیولوژی (نظری) - ۲/۵ واحد فیزیولوژی (عملی) - ۱/۵ واحد بیوشیمی (نظری) - ۱ واحد بیوشیمی (عملی) - ۱/۵ واحد میکروبیولوژی (نظری) - ۱ واحد میکروبیولوژی (عملی) - ۱/۵ واحد انگل شناسی (نظری) - ۱ واحد انگل شناسی (عملی) - ۱/۵ واحد اصول و مهارت‌های پرستاری (نظری) - ۲/۵ واحد اصول و مهارت‌های پرستاری (عملی) - ۱/۵ واحد اندیشه اسلامی (۱) - ۲ واحد فارسی - ۳ واحد *کارگاه مهارت‌های ارتباطی با مددجو و خانواده *کارگاه راه‌های پیشگیری از کووید ۱۹	اندیشه اسلامی (۲) - ۲ واحد تغذیه و تغذیه درمانی - ۱/۵ واحد داروشناسی - ۲ واحد بررسی وضعیت سلامت - ۱ واحد مفاهیم پایه پرستاری - ۲ واحد زبان عمومی - ۳ واحد کارآموزی فارماکولوژی بالینی - ۱ واحد اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری‌های شایع در ایران - (واحد) پرستاری سلامت فرد و خانواده - ۱/۵ واحد پرستاری سلامت جامعه - ۱/۵ واحد روانشناسی فردی و اجتماعی - ۲ واحد کارآموزی اصول و مهارت‌های پرستاری - ۱ واحد *کارگاه کنترل عفونت در بیماران و بیمارستان	(۱۸/۵ واحد)	(۱۹/۵ واحد)
ترم چهارم	نیمسال اول / دوم سال تحصیلی.....	ترم پنجم	نیمسال اول / دوم سال تحصیلی.....
تفسیر موضوعی قرآن - ۲ واحد دانش خانواده و جمعیت - ۲ واحد پرستاری بزرگسالان، سالمندان (۲) - ۳ واحد کارآموزی پرستاری بزرگسالان، سالمندان (۲) - ۲ واحد تربیت بدنی (۲) - ۱ واحد پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد - ۲ واحد کارآموزی پرستاری بهداشت مادر و نوزاد - ۲ واحد پرستاری کودک سالم (نظری) - ۱/۵ واحد پرستاری کودک سالم (عملی) - ۱/۵ واحد زبان تخصصی - ۲ واحد پرستاری بهداشت روان - ۲ واحد *کارگاه مهارت‌های زندگی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام - ۲ واحد پرستاری بزرگسالان، سالمندان (۳) - ۴ واحد کارآموزی پرستاری بزرگسالان، سالمندان (۳) - ۲ واحد پرستاری بیماری‌های کودکان - ۳ واحد کارآموزی کودک سالم و پرستاری بیماری‌های کودکان - ۲ واحد تحقیق در پرستاری (نظری) - ۱ واحد تحقیق در پرستاری (عملی) - ۱/۵ واحد انقلاب اسلامی ایران - ۲ واحد پرستاری بیماری‌های روان - ۲ واحد مدیریت خطر حوادث و بلاها ۲ واحد (بدون احتساب برای زورده‌های ۱۴۰۰ به بعد) *کارگاه اخلاق حرفه‌ای	(۲۰ واحد)	(۱۸/۵ واحد)
ترم هشتم	نیمسال اول / دوم سال تحصیلی.....	ترم نهم	نیمسال اول / دوم سال تحصیلی.....
کارآموزی در عرصه پرستاری اورژانس در بحران و حوادث غیر مترقبه - ۲ واحد کارآموزی در عرصه پرستاری مراقبت‌های ویژه ۳ - ۲ واحد کارآموزی در عرصه پرستاری سلامت جامعه فرد و خانواده محیط ۲ واحد کارآموزی در عرصه پرستاری بزرگسالان و سالمندان (۱) ENT و نفرولوژی ۲ واحد کارآموزی در عرصه بزرگسال و سالمندان (۲) (غده - روماتولوژی - اتاق عمل پوست) - ۳ واحد *کارگاه آشنایی با مخاطرات شغلی *کارگاه جایگاه پرستار در پزشک خانواده *کارگاه اعتباربخشی *کارگاه طب اسلامی و ایرانی	کارآموزی در عرصه پرستاری بهداشت مادر و نوزاد - ۲ واحد کارآموزی در عرصه پرستاری بیماری‌های کودکان - ۲ واحد کارآموزی در عرصه اصول مدیریت خدمات پرستاری - ۲ واحد کارآموزی در عرصه پرستاری بزرگسالان و سالمندان (۳) قلب - مراقبت در منزل (جراحی قلب - سوختگی - اورژانس قلب - مراقبت در منزل) - ۳ واحد *کارگاه نقش پرستار در یافتن غیرعامل	(۲۰ واحد)	(۹ واحد)

بسمه تعالی

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
شورای عالی آموزش مجازی

الزامات ارائه دروس به صورت مجازی

مقدمه: به دنبال شیوع بیماری کووید ۱۹ از بهمن ماه سال ۱۳۹۸ و ممنوعیت حضور دانشجویان در محیط دانشگاه، آموزش مجازی به عنوان راه کار اصلی ادامه تحصیل دانشجویان و جلوگیری از وقفه آموزشی در همه دنیا از جمله ایران مورد توجه قرار گرفت. امروزه در اکثر کشورهای جهان آموزش دانشجویان در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی از طریق مجازی و با استفاده از امکانات یادگیری الکترونیکی همزمان و غیر همزمان با سرعت و جدیت در حال انجام است. خوشبختانه زیرساختهای لازم برای ارائه این آموزشها در دانشگاهها و دانشکدههای علوم پزشکی کشور از مدتها قبل از شیوع بیماری و بر اساس طرح تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی طراحی و مستقر شده بود و شروع برنامه های آموزش مجازی با کمترین مشکل انجام شد. این روند با شیب بسیار بالا گسترش یافت و در زمان کمتر از ۲ ماه بیش از ده برابر افزایش یافت. اگرچه تقویت زیرساخت و افزایش کمیت فعالیت های آموزش مجازی با شدت و قدرت گذشته ادامه دارد، ولی باید به طور همزمان به کیفیت آموزش مجازی در حال ارائه نیز پرداخته شود تا ضمن ایجاد رضایت در دانشجویان، یادگیری اثربخش آنها نیز تضمین شود. بسیاری از دانشگاههای کشور اقدامات اثربخش و مناسبی برای بررسی و ارتقای کیفیت دروس مجازی انجام داده اند. این دستورالعمل که به درخواست تعداد زیادی از کلان مناطق آمایشی تهیه شده، می تواند برای راهنمایی مسوولین محترم آموزش مجازی در دانشگاهها و دانشکدههای علوم پزشکی مورد بهره برداری قرار گیرد.

لازم ذکر است که در هر یک از الزامات توضیحاتی به صورت پاورقی نوشته شده که بر اساس اصول پداگوژیکی بوده و در تبیین الزامات مفید است.

تعاریف:

- یادگیری الکترونیکی (e-Learning): به کلیه اقداماتی اطلاق می شود که از طریق اینترنت ارائه شده و موجب تقویت فرآیند یاددهی-یادگیری می شود (در این مستند معادل آموزش مجازی در نظر گرفته شده است) و شامل دو دسته اصلی است:
  - آموزش همزمان (Synchronous): یکی از انواع یادگیری الکترونیکی است که در آن فراگیرنده و فرادهنده به طور هم زمان در فرآیند یاددهی-یادگیری شرکت می کنند. مانند وب کنفرانس، ویدئو کنفرانس و کلاس مجازی.
  - آموزش غیر همزمان (Asynchronous): یکی از انواع یادگیری الکترونیکی است که در آن فراگیرنده و فرادهنده در زمانهای متفاوت در فرآیند یاددهی-یادگیری شرکت می کنند. مانند ارائه تکلیف در نرم افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی.

- نرم‌افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی (Learning Management System: LMS): یا (Virtual Learning Environment: VLE) نرم‌افزاری است که کلیه وقایع مربوط به یادگیری را به صورت الکترونیکی مدیریت می‌کند. از قابلیت‌های اصلی این نرم‌افزارها می‌توان به ثبت نام فراگیران در آن، ارائه اطلاعات درس و دوره آموزشی، ضبط فعالیت‌های مدرسان و فراگیران، ارائه گزارش از فعالیت‌ها، ارائه تکالیف، ارائه بازخورد توسط مدرسان، انتقال پیام‌ها، تقویم آموزشی و اطلاع‌رسانی وقایع مهم، برگزاری آزمون-های برخط و ... اشاره کرد.
- مراکز آموزش مجازی: به تمامی مراکزی اطلاق می‌شود که به طور تخصصی و تنها در حوزه تولید، ارائه و ارزشیابی برنامه‌های یادگیری الکترونیکی فعالیت می‌کنند.
- یادگیرنده مجازی (e-Student): کلیه فراگیرانی هستند که از طریق مجازی آموزش می‌بینند. این آموزش اعم از رشته‌های رسمی منجر به مدرک، کمک آموزشی، ضمن خدمت و توانمندسازی، آموزش مداوم یا حرفه‌ای یا آموزش جامعه است.
- مدرس الکترونیکی (e-Teacher): کلیه مدرسانی که آموزش‌های خود را با استفاده از امکانات مجازی برخط همزمان یا غیر همزمان ارائه می‌دهند. این آموزش اعم از رشته‌های رسمی منجر به مدرک، کمک آموزشی، ضمن خدمت و توانمندسازی، آموزش مداوم یا حرفه-ای یا آموزش جامعه است.
- محتوای الکترونیکی (e-Content): به کلیه محتواهای آموزشی اعم از چند رسانه‌ای‌ها، فایل‌های الکترونیکی، گرافیک، متن، تصویر، اسلاید، انیمیشن، منابع درسی، محتواهای حاصل از تعامل بین دانشجویان یا بین دانشجو و استاد و ... اطلاق می‌شود که قابلیت ارائه از طریق نرم‌افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی در اینترنت را داشته باشند.

ماده ۱. میزان ارائه دروس به صورت مجازی:

در شرایط عادی آیین‌نامه آموزش ترکیبی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مبنای اصلی میزان ارائه مجازی دروس نظری (چهار هفدهم با تایید دانشکده و تا ۶۰ درصد با تایید شورای آموزشی دانشگاه) است. اما با توجه به مجوز معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شرایط بحرانی می‌تواند در هر دانشگاه، بسته به نظر شورای آموزشی دانشگاه، درصد بیشتری به صورت مجازی ارائه شود.

ماده ۲. تکمیل پنل درس در LMS:

مدرس هر درس موظف است موارد زیر را به عنوان حداقل الزامات ارائه مجازی درس در پنل اختصاصی خود در LMS ارائه دهد. ارائه درس بدون یکی از موارد زیر مجازی محسوب نمی‌شود:

الف) طرح درس شامل روند آموزشی، اهداف رفتاری و شناختی درس، انتظارات از دانشجو و زمانبندی درس باید در قسمت معرفی درس و یا به عنوان اولین محتوا در اختیار دانشجو قرار گیرد^۱.

۱. مدرسان باید بر اساس تجربه خود سوالات دانشجویان را تا حد ممکن پیش بینی کرده و در طرح درس پاسخ دهند. به گونه‌ای که دانشجویان بعد از مطالعه آن اشراف کامل به فعالیت‌های مورد نیاز در طول دوره پیدا کنند.

ب) منابع: منابع مورد مطالعه باید به ترتیب روند آموزشی درس در LMS قرار گیرد. این منابع باید متناسب با تعداد واحد درسی باشد. هر کدام از محتواها باید بر اساس یک یا چند هدف از اهداف درس که در قسمت معرفی آمده ارائه شود. تعداد متعدد محتوا بیش از اهداف و نامتناسب با تعداد واحد قابل قبول نیست.^۲

ج) فعالیتهای یادگیری: در هر درس باید متناسب با تعداد واحدهای درسی، تعدادی فعالیت یادگیری شامل تکلیف، آزمون و گروه گفتگو ارائه شود. تعداد این فعالیتها باید متناسب با تعداد واحد درسی و مقطع دانشجویان بوده و به گونه‌ای باشد که مدرس بتواند به آنها بازخورد فردی بدهد.^۳

ماده ۳. نوع محتواهای آموزشی:

مدرس باید محتواهای آموزشی متناسب را در LMS قرار دهد.^۴

۳-۱- محتواها می‌تواند با توجه به درس، شامل معرفی مشخصات کتاب مرجع، فایل یا لینک کتاب الکترونیکی، فایل یا لینک مقاله، جزوه، پادکست صوتی، صدای همزمان شده با اسلایدها و مولتی مدیا باشد.

۳-۲- نوع محتوا باید بر اساس مقطع دانشجویان و میزان دشواری درس تعیین شود.^۵

۳-۳- تنها در شرایط خاص و با توجه به مبحث مورد تدریس می‌توان از فیلم فرآیند استفاده کرد ولی بازگذاری فیلم سخنرانی استاد قابل قبول نیست.

۳-۴- با توجه به عرض باند اینترنت پایین در کشور، محتواها باید تا حد امکان کم حجم باشند.^۶

۳-۵- قرار دادن فیلمهای حجیم و یا فیلمهای منابع محتوا مانند یوتیوب یا موکس آرمان در سامانه LMS قابل قبول نیست. در چنین مواردی باید تنها لینک محتوای مذکور در سامانه LMS قرار گیرد. می‌توان از امکاناتی مانند Google Mega, drive ... نیز برای قرار دادن محتوا و ارائه لینک آن در سامانه LMS استفاده کرد.

۳-۶- توصیه می‌شود تا در تمام محتواها مالکیت معنوی بر اساس استانداردهای اعتباربخشی مراکز آموزش مجازی کشور مصوب شورای عالی آموزش مجازی رعایت شود.

۳-۷- هر گونه الزام مدرسان برای بازگذاری تعداد زیاد محتوا در قسمت منابع ممنوع است.

^۲ در مورد نوع محتوا در موارد بعدی توضیح داده شده است.

^۳ در مورد نوع فعالیتهای یادگیری در موارد بعدی توضیح داده شده است.

^۴ توجه کنید که تعداد زیاد محتوا دلیل کیفیت بالای تدریس نیست. به عنوان مثال ممکن است در یک درس در مقطع دکتری تخصصی PhD تنها با معرفی کتاب مرجع در قسمت محتوا و یا ارائه تکالیف تحلیلی یا تفریحی یا تدریس را حاصل کند در صورتی که تنها یک محتوا داشته است.

^۵ در مقاطع under graduate مانند کارشناسی و دکتری عمومی توضیحات استاد عامل اصلی یادگیری است و باید محتواهای مولتی مدیا و اسلایدهای همزمان یا صدای استاد بیشتر ارائه شود. ولی در مقاطع تحصیلات تکمیلی مانند دکتری تخصصی PhD می‌توان با معرفی کتاب درسی مرجع و ایجاد تعامل با پاسخ به سوالات و بازخورد به تکالیف یادگیری دانشجو را تضمین کرد.

^۶ انتظار می‌رود که دانشگاهها (به ویژه دانشگاههایی که دارای مرکز آموزش مجازی هستند) امکانات تولید محتوای الکترونیکی استاندارد (بر اساس آیین نامه الزامات محتواهای الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی مجازی) را فراهم کرده و در اختیار اعضای هیات علمی قرار دهند. ولی در شرایط اضطرار می‌توان از امکانات صدا گذاری نرم افزار پاورپوینت استفاده کرد. هر چند این روش به دلیل حجم بالای فایل خروجی توصیه نمی‌شود.

ماده ۴. فعالیت‌های یادگیری:

مدرس باید در سامانه LMS تعدادی فعالیت یادگیری شامل تکلیف، آزمون و گروه گفتگو، متناسب با نوع درس، تعداد واحد درسی و مقطع تحصیلی قرار دهد.

۴-۱- تکلیف بدون بازخورد به دانشجویان قابل قبول نیست و مدرس باید به کلیه تکلیف در بازه زمانی قابل قبول (۷ تا ۱۰ روز) بازخورد بدهد.

۴-۲- بهتر است به طور متوسط به ازای هر واحد درسی ۲ تکلیف با فاصله زمانی مناسب ارائه شود.

۴-۳- مدرس می‌تواند از آزمون‌هایی که جواب آنها بعد از اجرا در دسترس دانشجو قرار می‌گیرد و یا گروه گفتگو (Discussion group) با نظارت فعال استاد، به عنوان جایگزین برخی تکالیف استفاده کند.

ماده ۵. تدریس تیمی:

امکان ارائه تدریس تیمی در دروسی که چند مدرس دارد در سامانه وجود دارد.

۵-۱- یک نفر از مدرسین تیم باید به عنوان مدرس مسوول، هماهنگی لازم بین مدرسان را انجام دهد.

۵-۲- وظیفه نظارت بر عملکرد صحیح سایر مدرسان بر عهده مدرس مسوول است.

۵-۳- بهتر است کلیه مدرسان محتواها و تکالیف همکاران خود را مطالعه کنند تا با محتواها و تکالیف خودشان همپوشانی و تکرار ایجاد نشود.

۵-۴- زمانبندی ارائه تکالیف و تعداد و نوع محتواها باید قبل از ارائه درس بین اعضای تیم هماهنگ شود و مسوول درس بر حسن اجرای تصمیمات نظارت کند.

۵-۵- در تدریس تیمی باید همه مدرسان از عملکرد یکدیگر آگاهی کامل داشته باشند و در صورتی که یکی از اعضای هیات علمی تمایل به مشاهده محتواهای خود توسط همکاران را ندارد باید از تیم تدریس حذف شود.

ماده ۶. برگزاری کلاس مجازی (همزمان):

مدرس می‌تواند با توجه به طراحی آموزشی در هر درس کلاس‌های مجازی به صورت همزمان برگزار کند.

۶-۱- برای برگزاری کلاس مجازی باید از بهره‌مندی دانشجویان از عرض باند و امکانات مورد نیاز اطمینان حاصل شود تا امکان حضور همه دانشجویان بدون قطعی و با کیفیت قابل قبول فراهم باشد.

۶-۲- امکان ارائه تمام درس از طریق کلاس مجازی همزمان بدون تکمیل پنل LMS وجود ندارد و کلاس همزمان باید در کنار تکمیل پنل LMS بر اساس موارد گفته شده قبلی و به عنوان تکمیل فرآیند یادگیری استفاده شود.

۶-۳- مدرس می‌تواند حضور در کلاس مجازی را در حضور و غیاب و نمره ارزشیابی نهایی دانشجویان لحاظ کند.

۶-۴- مدرس باید در طی برگزاری کلاس مجازی از حضور فعال دانشجویان اطمینان حاصل کند.

ماده ۷. ارزشیابی دانشجویان:

چگونگی تعیین نمره دانشجویان در بخشی که به صورت مجازی ارائه می‌شود باید به طور شفاف از ابتدای نیمسال تحصیلی تعیین و اعلام شود. برای این امر می‌توان از قسمت معرفی نحوه ارزشیابی درس در LMS استفاده کرد.

۷-۱- باید قسمتی از نمره نهایی برای انجام فعالیت‌های یادگیری توسط دانشجویان اختصاص داده شود.

۷-۲- در مواردی که مدرس از میزان یادگیری دانشجویان بر اساس فعالیت‌های یادگیری و عملکرد طول دوره آنها اطمینان دارد می‌تواند با برگزاری آزمون در LMS به عنوان قسمتی از نمره نهایی، نمره کامل دانشجو را تعیین کند.

۷-۳- بهتر است برای آزمون‌های رسمی نهایی از نرم افزارهای تخصصی آزمون‌ساز استفاده شود.

۷-۴- حضور و غیاب دانشجو در دروس مجازی از طریق پاسخ به تکالیف، انجام آزمون‌ها و شرکت در گروه گفتگو تعیین می‌شود و مدرس می‌تواند در صورت عدم شرکت دانشجو در فعالیت‌های یادگیری، با عنوان غیبت در کلاس، وی را تجدید دوره کند.

ماده ۸. ارزشیابی استاد:

هر دانشکده باید ساز و کار لازم برای ارزشیابی تدریس استاد داشته باشد و از روش‌های مختلفی مانند نظرسنجی از دانشجویان و بررسی همتایان (Peer review) استفاده شود.^۷

۸-۱- در دانشکده باید ساز و کار ارزشیابی استاد از دید دانشجو همانند دروس حضوری و در سامانه‌های اختصاصی ارزشیابی استاد وجود داشته باشد.

۸-۲- سوالات فرم ارزشیابی باید متناسب با درس مجازی اصلاح شود.^۸

۸-۳- توصیه می‌شود تا در مواردی که مقدور است در طی نیمسال تحصیلی حداقل یک جلسه با حضور همه مدرسین دروس و نماینده دانشکده، پنل LMS و اقدامات آموزش مجازی هر مدرس توسط خودش ارائه شده و مورد بحث و بررسی قرار گیرد. این جلسات باید بیشتر از ارزشیابی، به توانمندسازی مدرسان بیانجامد.

۸-۴- کمیت عملکرد استاد (تعداد منابع، تکالیف و ...) می‌تواند از طریق گزارش سامانه LMS انجام شود.

۸-۵- دانشگاه لازم است کیفیت کلاس‌های مجازی همزمان را نیز ارزشیابی کند.

۸-۶- دانشگاه باید در مواردی که عضو هیات علمی حاضر به ارائه درس به صورت مجازی نشود و یا ارزشیابی کمی یا کیفی تدریس وی مورد تایید نباشد، سیاست مشخص مانند تعویض مدرس و ... داشته باشد.

^۷ در مواردی دیده شده که مدیران آموزشی تقاضای بررسی پنل اختصاصی استاد را دارند. همانطور که در کلاس حضوری کسی نمی‌تواند بدون اجازه استاد در کلاس وارد شود و یا مثلا دوربینی در کلاس تعبیه شده و توسط مدیران مشاهده شود، در آموزش مجازی نیز این اقدام از نظر قانونی و اخلاقی صحیح نیست. دانشگاه می‌تواند در شرایط خاص و با آگاهی مدرس (مدرسین) مربوطه یک نماینده را در نقش دانشجو به پانل درس اضافه کند. در غیر اینصورت باید ارزشیابی عملکرد از طریق گزارش ادمین انجام شود.

^۸ پدیدهی است مواردی مانند حضور به موقع استاد در کلاس در ارزشیابی آموزش مجازی جایی ندارد و مواردی مانند پاسخ به موقع تکالیف و نظارت فعال بر فعالیت‌های یادگیری باید جایگزین شود.

۷-۸- دانشگاه باید ساز و کار تشویقی برای استناداتی که دروس مجازی را با رعایت الزامات ارائه می‌دهند تدوین، مصوب و اجرا کند.

ماده ۹. توانمندسازی مدرسان:

دانشگاه باید ساز و کار مطلوب برای توانمندسازی اعضای هیات علمی برای ارائه دروس به صورت مجازی داشته باشد. ۹-۱- دانشگاه باید به طریق مقتضی مصوبات شورای عالی آموزش مجازی شامل راهنمای طراحی آموزشی محتواهای الکترونیکی، کدهای اخلاقی محتوای الکترونیکی در آموزش مجازی، فرم طرح درس برای آماده‌سازی دروس به صورت ترکیبی یا مجازی، الزامات محتواهای الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی مجازی و آیین نامه ارائه دروس ترکیبی را در اختیار اعضای هیات علمی قرار دهد.^۹

۹-۳- دانشگاه باید متناسب با نیاز اعضای هیات علمی، آموزش‌های لازم در مورد تدریس مجازی را از طریق کارگاه مجازی، تهیه کلیپ آموزشی، ایجاد کانال‌های آموزشی در فضای مجازی و ... ارائه دهد.^{۱۰}

ماده ۱۰. مشاوره آموزش مجازی

دانشگاه باید ساز و کار لازم برای راهنمایی اعضای هیات علمی به صورت حضوری و مجازی در مورد تدریس مجازی داشته باشد و آن را به ایشان اطلاع‌رسانی کند.

۹-۱- در دانشگاه‌هایی که دانشکده مجازی و یا مرکز آموزش مجازی دارند این کار بهتر است توسط این دانشکده یا مرکز اجرا شود.

ماده ۱۱. نظارت

۱-۱- دانشگاه باید گزارش اقدامات انجام شده برای توسعه کمی و کیفی آموزش مجازی در شرایط بحرانی را به صورت منظم و بر اساس درخواست‌های ارسال شده برای دبیرخانه شورای عالی آموزش مجازی ارسال نماید.

۲-۱۰- توصیه می‌شود تا با تشکیل کمیته ویژه در دانشگاه یا دانشکده‌ها، برای تدوین شیوه‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مورد نیاز بسته به شرایط اختصاصی هر دانشگاه اقدام کند.

این مستند در نشست ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ شورای عالی آموزش مجازی تصویب شد.

^۹ تمامی این مستندات در سایت دانشگاه علوم پزشکی مجازی به آدرس www.vums.ac.ir بخش آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها قابل دستیابی است.
^{۱۰} دانشگاه می‌تواند از درس‌های مرتبط با روش تدریس مجازی در ماکس کشوری آرمان به آدرس <http://arman.vums.ac.ir> استفاده کند.

دانشگاه علوم پزشکی مجازی
Virtual University of Medical Sciences

دانشگاه علوم پزشکی مجازی
معاونت زیر ساخت

ضوابط عمومی محتواهای الکترونیکی

حیطه ۱: مدرس/ان/ مولفان

- ۱- هر محتوای الکترونیکی باید یک نفر مدرس/مؤلف مسوول داشته باشد و می تواند توسط گروهی از مدرسین واجد شرایط تدوین و ارائه شود.
- ۱-۱ مدرس/مؤلف مسوول باید عضو هیات علمی رسمی یا پیمانی یکی از دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا علوم، تحقیقات و فناوری باشد.
- ۱-۲ در برنامه هایی که بخشی از یک دوره رسمی دانشگاهی محسوب می شوند، رعایت ضوابط اختصاصی آن برنامه الزامی است.
- ۱-۳ گروه مدرسین/مؤلفین باید تخصص موضوعی داشته باشند.
- ۱-۴ مشخصات تماس با مدرس/مؤلف مسوول و همکاران تهیه محتوای الکترونیکی (تلفن ثابت و همراه و ایمیل فعال) باید ارائه شود.

حیطه ۲: اصول آموزشی

- ۲- محتوای الکترونیکی باید منطبق با اصول آموزشی تدوین و ارائه شود.
- ۲-۱ عنوان محتوا باید گویا و روشن باشد.
- ۲-۲ باید اهداف آموزشی مشخص داشته باشد.
- ۲-۳ باید مشخصات کامل مؤلف(ان) و سازمان متولی ذکر شده باشد.
- ۲-۴ باید مخاطبان، پیشنهاد شده باشند.
- ۲-۵ زمان آن حداکثر ۴۵ دقیقه باشد و بهتر است در حد ۲۰ دقیقه باشد.
- ۲-۶ بهتر است سازماندهی مناسب و منطقی داشته باشد.
- ۲-۷ بهتر است با بیان شیوا و رسا و مخاطب قرار دادن مخاطبان ارائه شده باشد.
- ۲-۸ بهتر است در انتهای محتوا جمع بندی و خلاصه آن ارائه شود.
- ۲-۹ باید همزمانی صوت و تصویر رعایت شده باشد.
- ۲-۱۰ باید منابع محتوا ارائه شده باشد.
- ۲-۱۱ باید دارای تنظیمات دسترسی به بخش های مختلف (مانند منوی محتوا و امکانات navigation) باشد.

۲-۱۲. مدرس/مولف مسوول باید بر اساس موضوع برنامه و سرعت رشد علم مربوطه، زمان اعتبار محتوای الکترونیکی را مشخص کند و بهتر است این زمان بیشتر از یکسال باشد.

حیطه ۳: اصول فنی

۳- محتوای الکترونیکی باید اصول فنی را رعایت کند.

- ۳-۱. محتواهای الکترونیکی باید منطبق با استانداردهای فنی به روز باشند.
- ۳-۲. حجم هر محتوای آموزشی باید تا حد امکان کم و حداکثر ۲۰ مگابایت باشد.
- ۳-۳. در هیچ بخشی از محتوا نباید از برنامه فلش استفاده شده باشد.
- ۳-۴. فرمت محتوا باید HTML5 باشد و قسمت عمده آن شامل صدای همزمان شده (با محتوای متنی، عکس، نمودار و ...) باشد و تنها در موارد لازم (مانند نمایش یک مانور یا پروسیجر بالینی) از فیلم استفاده شده باشد.
- ۳-۵. محتوا باید با تمامی فرمت‌های MP4, EXE, SCORM 1.2, پادکست صوتی آن و به همراه منبع (Source) محتوا آماده شود.
- ۳-۶. صدای محتوا باید با کیفیت، واضح و بدون تراجم (Noise) باشد و تنظیمات آن به شرح زیر باشد:
MP3 320k, Stereo 48100Hz

حیطه ۴: رعایت اصول اخلاقی و تعهد حرفه ای

۴- در محتوای الکترونیکی باید اصول اخلاقی و تعهد حرفه‌ای رعایت شود.

- ۴-۱. برای بررسی این اصول راهنمای عمومی اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی، راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی علوم پزشکی، راهنماهای کشوری اخلاق در حیطه‌های خاص و کدهای اخلاقی محتوای الکترونیکی در آموزش مجازی مصوب شورای عالی آموزش مجازی ملاک خواهد بود.

بسمه تعالی

کدهای اخلاقی محتوای الکترونیکی در آموزش مجازی

مقدمه:

اخلاق از مهم‌ترین مباحث و موضوعات مطرح در محیط‌های آکادمیک است که در حال حاضر توسط مجامع بین‌المللی، سازمان‌های منطقه‌ای، سیاستگذاران، برنامه‌ریزان، محققین و متخصصین رشته‌های مختلف علوم و فنون در بسیاری از کشورها مورد توجه ویژه قرار گرفته است. به علاوه دوران معاصر، عصر انفجار اطلاعات است و جوامع امروزی به عنوان جامعه اطلاعاتی خوانده می‌شوند و حضور فناوری‌های اطلاعاتی، آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی بیش از پیش در دنیای امروز اهمیت یافته است. با ظهور روش‌های گوناگون آموزشی، انواع متفاوتی از محتواها و منابع الکترونیکی شکل گرفته و در این راستا، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های اخلاقی برای استفاده، دسترسی، بازیابی و توزیع آنها به واسطه ارتباط با عامل انسانی، اهمیت می‌یابد. در ایران نیز آموزش مجازی بیش از پیش توسعه یافته و تولید انواع محتواهای الکترونیکی به یکی از امور روزمره اعضای هیات علمی و دانشگاه‌ها تبدیل شده است. لذا به منظور حفظ حقوق افراد اعم از بیماران، پرسنل و تهیه‌کنندگان محتواها، نیاز به وجود کدهای اخلاقی در این زمینه بیش از گذشته احساس می‌شود. در گذشته راهنمای عمومی اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی، راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی علوم پزشکی و راهنمای کشوری اخلاق در حیطه‌های خاص تهیه شده است که باید در تولید محتواهای الکترونیکی نیز رعایت شوند، ولی با توجه به تفاوت‌هایی که در ماهیت محتوای الکترونیکی نسبت به سایر محصولات علمی اعضای هیات علمی وجود دارد، باید با دید تخصصی، کدهای اختصاصی در این حیطه تدوین شود. در این مستند کدهای اخلاقی محتوای الکترونیکی کشوری مدون و ارائه شده است.

تعاریف:

محتوای الکترونیکی: به کلیه محتواهای آموزشی اعم از چند رسانه‌ای‌ها، گرافیک، متن، تصویر، اسلاید، پویانمایی (انیمیشن)، شبیه‌سازی، بازی‌پردازی، منابع درسی و محتوای آرشیو شده حاصل از تعامل افراد اطلاق می‌شود که به فرمت الکترونیکی ارائه شوند.

طراحی آموزشی: به اصول نظری و عملی طراحی، تولید، بهره‌مندی، مدیریت و ارزیابی فرآیندها و منابع یادگیری گفته می‌شود که به منظور تضمین کیفیت آموزش انجام می‌شود و شامل تمام روندهای تحلیل نیازها و اهداف فراگیران، طراحی روند آموزشی، اجرا و ارزشیابی برای پوشش این نیازها است.

مالکیت معنوی: عبارت است از مالکیت مواردی مانند ایده، اختراع یا فرآیندی که با کار فکری و هوشمندانه تولید شده است.

کدهای اخلاقی محتواهای الکترونیکی

- ۱- حق مالکیت معنوی محتوای الکترونیکی، برای مولف (بن) آن و سازمان متولی تامین کننده اعتبار مالی تهیه برنامه محفوظ است و می‌تواند بر اساس توافق طرفین به یکی از آنها و یا سازمان ثالث به عنوان ناشر واگذار شود.
- ۱-۱. افرادی به عنوان مولف محتوای الکترونیکی شناخته می‌شوند که حداقل در یکی از مراحل الف) طراحی آموزشی محتوا و/یا ب) ارائه و/یا تهیه مطالب علمی، نقش اصلی داشته باشند و یکی از این مولفین به عنوان مولف مسوول معرفی می‌شود.

- ۲-۱. انتساب غیرواقعی (صوری) به فرد یا سازمانی که در تهیه محتوا نقش ندارد، نادرست است.
- ۳-۱. مسوولیت رعایت حق مالکیت معنوی و اصول تعهد حرفه‌ای با تمامی مولف (ین) محتوای الکترونیکی است.
- ۴-۱. مولف مسوول باید از موافقت گروه مولفین برای اضافه شدن نامشان، به طور مکتوب اطمینان حاصل کند و حق مالکیت معنوی ایشان را به تناسب میزان مشارکت رعایت نماید.
- ۵-۱. مولف مسوول بهتر است از کلیه افرادی که در قسمتی از فرآیند تهیه محتوا مانند ایده پردازی و سایر مراحل شرکت داشته‌اند ولی این میزان در حدی نیست که به عنوان مولف محسوب شوند، در بخشی از محتوا با عنوان تشکر و قدردانی نام ببرد.
- ۶-۱. مشخصات کامل مولف(ین) شامل نام و نام خانوادگی کامل، وابستگی سازمانی و تحصیلات باید در محتوا ذکر شود.
- ۲- مسوولیت نهایی در مورد صحت و به روز بودن مطالب آموزشی ارائه شده در زمان تولید، با مولف (ین) محتوای الکترونیکی است و زمان تولید یا به روز رسانی باید در محتوا ذکر شود.
- ۳- مطالب ارائه شده در محتوای الکترونیکی و تمام عکس‌ها، نمودارها، تصاویر، فیلم‌ها و غیره باید دارای مجوز استفاده از صاحب اثر و ذکر منبع باشد و اگر این موارد حاصل نتایج تجربیات و تحقیقات مولف(ین) است، این موضوع باید به وضوح بیان شوند و هر گونه دخل و تصرف در آن اعلام گردد.
- ۴- تمامی مولفین محتوای الکترونیکی باید مسوولیت بخش مرتبط با خود را در زمینه‌های زیر بپذیرند: الف) صحت مطالب مندرج در محتوا، ب) پایبندی به راهنماهای اخلاقی عمومی و اختصاصی کشور، ج) اظهار تعارض منافع احتمالی در محتوا.
- ۴-۱. وجود تعارض منافع به خودی خود ایرادی اخلاقی برای محتوا محسوب نمی‌شود اما مولف(ین) باید هرگونه تعارض منافع را که آنگاه مخاطبین پوشیده است، در محتوا به‌طور شفاف اعلام نمایند.
- ۴-۲. قرارداد تولید محتوا بین مولف(ین) و حامی مالی نباید منجر به منع اعلام هر گونه تعارض منافع شود.
- ۵- رعایت معیارهای حقوقی و اخلاقی مانند رعایت معیارهای اجتماعی- فرهنگی، پرهیز از ارائه مطالب کذب، پرهیز از توهین و افترا، حفظ اسرار افراد و حفظ حریم خصوصی الزامی است.
- ۶- استفاده از عکس یا فیلم افراد، باید به‌گونه‌ای باشد که منجر به شناسایی فرد نشود و پوشاندن چشم‌ها به تنهایی کفایت نمی‌کند، مگر آن‌که رضایت آگاهانه‌ی کتبی از فرد اخذ شده باشد. به عبارتی مولف (ین) موظف است این افراد را از تمامی اطلاعاتی که می‌تواند در تصمیم‌گیری آنها مؤثر باشد، به نحو مناسبی آگاه سازد.
- ۶-۱. کسب رضایت آگاهانه باید فارغ از هر گونه اجبار، تهدید، تطمیع و اغوا انجام گیرد. در غیر این صورت رضایت اخذ شده نامعتبر است.
- ۶-۲. کسب رضایت در مورد گروه‌های آسیب پذیر مانند سالمندان، زنان باردار، صغار، عقب ماندگان ذهنی، مبتلایان به زوال عقل، بیمارار روان پریش و سایر گروه‌های آسیب پذیر، تابع راهنمای عمومی و اختصاصی اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی کشور ایران است.
- ۷- در تهیه محتوا الکترونیکی، تبعیت از سایر موارد مرتبط ذکر شده در راهنماهای اخلاقی عمومی و اختصاصی مصوب کشوری الزامی است.

تاریخ تهیه: آبان ماه ۱۳۹۶

طرح دوره درس

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
دانشکده .....

نام و شماره درس:	تعداد واحد و نوع واحد (نظری / عملی):
رشته و مقطع تحصیلی:	مدت زمان ارائه درس:
درس پیش نیاز:	محل برگزاری:
نام مسئول برنامه:	تلفن و روزهای تماس:
آدرس ایمیل:	

اهداف کلی درس:

- •

اهداف اختصاصی درس:

- •
- •
- •
- •
- •

اهداف کلی درس:

- •

اهداف اختصاصی درس:

- •

- •

- •

- •

- •

- •

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس .....

نیمسال اول / دوم .....

ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع جلسه	مدرس	روش های آموزش	امکانات مورد نیاز	عرصه آموزش
۱							
۲							
۳							

							۴
							۵
							۶
							۷
							۸
							۹
							۱۰
							۱۱
							۱۲
							۱۳
							۱۴
							۱۵
							۱۶
							۱۷

منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در

این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

۱-

۲-

۳-

امکانات آموزشی

:-

نحوه ارزشیابی دانشجو و بازم مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم

ب) پایان دوره

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون

مقررات و انتظارات از دانشجو: (توسط گروه تعیین می گردد)

هر دانشجوی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

➤ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی

- ➤

- ➤

- ➤

طرح دوره درس

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کیلان
دانشکده.....

تعداد واحد و نوع واحد (نظری/عملی):	نام و شماره درس:
مدت زمان ارائه درس:	رشته و مقطع تحصیلی:
محل برگزاری:	دروس پیش‌نیاز:
تلفن و روزهای تماس:	نام مسئول برنامه:
	آدرس ایمیل:

اهداف کلی درس:

- •

اهداف اختصاصی درس:

- •
- •
- •
- •
- •

اهداف کلی درس:

- •

اهداف اختصاصی درس:

- •

- •

- •

- •

- •

- •

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس .....

نیمسال اول / دوم .....

ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع جلسه	مدرس	روش تالیفی	امکانات	عرصه
					آموزش	مورد نیاز	آموزش
۱							
۲							
۳							

							۴
							۵
							۶
							۷
							۸
							۹
							۱۰
							۱۱
							۱۲
							۱۳
							۱۴
							۱۵
							۱۶
							۱۷

منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در

این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

-۱

-۲

-۳

امکانات آموزشی

- :

نحوه ارزشیابی دانشجو و بازم مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم

ب) پایان دوره

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون

مقررات و انتظارات از دانشجو: (توسط گروه تعیین می گردد)

هر دانشجوی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

➤ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی

- ➤

- ➤

- ➤

طرح دوره

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
آموزش الکترونیک

عنوان درس/کارگاه/دوره:		گروه آموزشی:	
تعداد واحد/ساعت: (برای درس)		دانشکده/ مرکز آموزشی درمانی:	
تعداد گروه هدف:		مدت زمان ارائه درس/ کارگاه/دوره:	
رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف:		زمان شروع:	
مشخصات استاد مسؤول:			
نام	نام خانوادگی	رتبه	شماره تماس
مشخصات استادان/مدرسان همکار:			
نام	نام خانوادگی	رتبه	شماره تماس

معرفی و اهداف درس

۱. معرفی مختصری در حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه در مورد درس بنویسید.

اهداف کلی درس / کارگاه / دوره:

- ۱
- ۲
- ۳

اهداف اختصاصی درس / کارگاه / دوره:

از دانشجو/ دستیار انتظار می رود در پایان دوره:

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵
- ۶
- ۷
- ۸

-۹

-۱۰

تقویم درسی الکترونیکی - نیمسال .....

جلسه	عنوان	مدرس	بازه زمانی (روز)	نوع (صوتی / چند رسانه‌ای)	تاریخ شروع	تاریخ پایان
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						
۶						
۷						
۸						
۹						
۱۰						
۱۱						
۱۲						
۱۳						

نحوه تدریس:

وظایف استاد	وظایف دانشجو/ شرکت کنندگان	توضیح	بلای	خیر	انتخاب
					مازول ها
					محتوای و منابع اصلی
					منابع مطالعه بیشتر
					تمرین ها
					تالار گفتگو
					طرح سوال
					سوالات متداول
					آزمون
					اتاقی گفتگو
					کلاس آنلاین*
					اخبار
					نظرسنجی
					خود آزمون
					تکالیف و پروژهها

* در خصوص کلاس آنلاین لطفاً روش برگزاری (از طریق .... Adobe connect-Sky room-Skype-Zoom) و تاریخ و روز و ساعت شروع و پایان برگزاری را قید نمایید.

.....

.....

منابع اصلی درس:

(عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس -در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

- ۱
- ۲
- ۳

منابع مطالعه بیشتر:

- ۱
- ۲
- ۳

نوع محتوا

پاورپوینت همراه با صوت متن (Word, Pdf) تصویر پاورپوینت انیمیشن اسکورم اتوران فیلم
صوتی سایر موارد (توضیح دهید.....)
قابل دانلود غیر قابل دانلود

تکالیف و پروژه ها:

• تکالیف طول ترم

برای تنظیم تکالیف توجه کنید لطفاً به تقویم تحصیلی نیمسال توجه کرده و زمانبندی مناسبی در تکالیف درس خود لحاظ نمایید.

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دانشجویان	فیدبک مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم ب) پایان دوره

روش ارزشیابی	نمره/ درصد	تاریخ

مقررات و انتظارات از دانشجویان/ شرکت کنندگان:

هر دانشجو/ شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- ✓ مراجعه روزانه به آدرس الکترونیکی [http:// gumsnavid.vums.ac.ir](http://gumsnavid.vums.ac.ir)
- ✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در تالار گفتگو و فضاهاى مشارکتی
- ✓ شرکت در آزمون آنلاین (در صورت لزوم) و یا حضوری میان ترم و پایان ترم

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل علوم پزشکی باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئو حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان محیط های آموزشی فراهم سازد. لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحدالشکل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شا حرف پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
- ۸- پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
- ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده و متعارف باشد.
- ۱۱- استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد
- ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر طلا (به جز حلقه ازدواج)، دستبند، گردن بند و گوشواره در محیط های آموزشی ممنوع می باشد.
- ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل و اتاق زایمان ممنوع می باشد.

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

- ۱- وابستگی به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت محیط های آموزشی علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.
- ۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ۵- استفاده از ادکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، فراگیران کارکنان الزامی است.
- ۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- ۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.
- ۴- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و درحضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.
- ۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- ۶- هرگونه بحث و شوخی در مکانهای عمومی مرتبط نظیر آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی و مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.

راهنماهای اخلاقی

۱- پرستار و جامعه

پرستار باید:

۱. در جهت ارتقای سلامت جامعه، پیشگیری از بیماری‌ها، اعاده سلامت و کاهش درد و رنج، کوشش کند و آن را رسالت خود بداند.
۲. مراقبت پرستاری را صرفنظر از نژاد، ملیت، مذهب، فرهنگ، جنس، سن، وضعیت اقتصادی-اجتماعی، مسائل سیاسی، جسمی یا روحی-روانی یا هر عامل دیگری ارائه دهد و در جهت حذف بی‌عدالتی و نابرابری در جامعه بکوشد.
۳. مراقبت‌های پرستاری را با رعایت احترام به حقوق انسانی و تا حد امکان با در نظر گرفتن ارزش‌ها، آداب و رسوم اجتماع فرهنگی و اعتقادات دینی مددجو/بیمار ارایه دهد.
۴. به جامعه در زمینه‌های ارتقای سلامتی و پیشگیری از بیماری‌ها آموزش دهد و این را از مهم‌ترین مسوولیت‌های خود مراقبت پرستاری و آموزش استاندارد باید متناسب با فرهنگ، باورها، ارزش‌ها و نیازهای افراد ارایه شود.
۵. به چالش‌ها و مسایل اخلاقی در محیط جامعه و محیط کار که قداست حرفه پرستاری را مخدوش می‌کند توجه و حساسیت در مواقع لازم راه حل و پاسخ مناسب را پیشنهاد دهد.
۶. ضمن همکاری و هماهنگی با سایر افراد، گروه‌ها و نهادهای اجتماعی جهت برطرف کردن نیازهای اجتماعی و رفع اخلاقی مطرح در حیطه مراقبت‌های سلامت تلاش کند.
۷. به گروه‌ها و افراد آسیب‌پذیر از قبیل کودکان، سالمندان، افراد دچار ناتوانی و معلولیت‌های جسمی، بیماران روانی و مانند توجه ویژه کند.
۸. ضمن توجه به سلامت در سطح محلی، در راستای حصول اهداف سلامت در سطح ملی و جهانی نیز تلاش و همکاری کند.
۹. در بحران‌ها و حوادث طبیعی همچون جنگ، زلزله، سیل، همه‌گیری بیماری‌ها و مانند آن‌ها مسوولیت‌ها و وظایف خود را در نظر گرفتن احتیاطات لازم انجام دهد.

۲- پرستار و تعهد حرفه‌ای

پرستار باید:

۱. هنگام اجرای مداخلات پرستاری و تصمیم‌گیری‌های بالینی، مسوولیت‌های اخلاقی را همانند مسوولیت‌های حقوقی و حر در نظر بگیرد.
۲. در حد وظایف و اختیارات خود، در جهت فراهم آوردن محیطی امن و سالم برای مددجو/بیمار کوشا باشد.
۳. با حضور به موقع، انجام وظایف حرفه‌ای به نحو احسن، و ثبت دقیق و کامل مراقبت‌های انجام شده، امنیت مددجو/بیمار را کند.

۴. براساس استانداردهای حرفه ای حاصل از نتایج تحقیقات معتبر و شواهد موجود، بهترین مراقبت را به مددجو/بیمار ارایه دهد.
۵. تمامی مداخلات پرستاری را با حفظ عزت و احترام مددجو/بیمار و خانوادگی او انجام دهد.
۶. حداکثر کوشش خود را برای حفظ اسرار بیمار، رعایت حریم خصوصی او، احترام به استقلال فردی و کسب رضایت آگاهانه عمل آورد.
۷. با شناسایی و گزارش خطاهای حرفه ای همکاران تیم درمانی از بروز صدمات احتمالی به مددجو/بیمار پیش گیری کند.
۸. در صورت خطا در مداخلات پرستاری، صادقانه به مددجو/بیمار توضیح داده، در هر شرایطی راستگویی و انصاف را سرلوحه کار خود قرار دهد.
۹. توانایی های جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی خود را حفظ کند و ارتقا دهد.
۱۰. در جهت حفظ صلاحیت حرفه ای، دانش و مهارت های خود را به روز نگه دارد.
۱۱. توانمندی و دانش کافی برای مراقبت مؤثر و ایمن، بدون نظارت مستقیم را داشته، در برابر اقدامات خود پاسخگو باشد.
۱۲. به گونه ای عمل کند که اعتبار و حیثیت حرفه اش زیر سؤال نرود.
۱۳. توجه داشته باشد که از نام و موقعیت وی جهت تبلیغ تجاری محصولات استفاده نشود.
۱۴. از پذیرش هرگونه هدیه یا امتیازی از مددجو/بیمار یا بستگان وی، که ممکن است موجب معذوراتی در حال یا آینده شود، پرهیز کند.

۳- پرستار و ارائه خدمات بالینی

پرستار باید:

۱. خود را با ذکر نام، عنوان و نقش حرفه ای به مددجو/بیمار معرفی کند.
۲. ارایه مداخلات پرستاری را با احترام کامل به مددجو/بیمار و حفظ شان وی انجام دهد.
۳. خواسته های مددجو/بیمار را صرف نظر از سن، جنس، نژاد، موقعیت، وضعیت اقتصادی، سبک زندگی، فرهنگ، مذهب، باوره سیاسی و توانایی جسمی او، مورد توجه و ملاحظه قرار دهد.
۴. مراقبت ها را مبتنی بر دانش روز و قضاوت صحیح پرستاری انجام دهد.
۵. ارتباطی همراه با ملاحظت در رفتار و کلام داشته باشد، به نحوی که با جلب اعتماد مددجو/بیمار بتواند نیازها و نگرانی های بیمار دریابد.
۶. قبل از انجام هرگونه مداخلات پرستاری، رضایت آگاهانه ای بیمار یا سرپرست قانونی وی را جلب کند. در همین راستا اطلاعات ک در مورد اقدامات پرستاری را در اختیار بیمار قرار دهد تا بیمار امکان قبول یا رد آگاهانه خدمات مراقبتی را داشته باشد.
۷. هنگام ارایه یک محصول جدید یا بکارگیری آن در بالین، آگاهی کامل از خطرات احتمالی آن وسیله داشته باشد و همچنین اطلاع لازم در مورد فواید و مضرات استفاده از آن محصول را در اختیار مددجو/بیمار بگذارد تا امکان انتخاب آگاهانه برای وی فراهم شو
۸. آگاه باشد هیچ کس حق ندارد به جای یک فرد بالغ صلاحیت دار، رضایت دهد و در مورد کودکان، حق رضایت جزء مسوولیت ه قیم قانونی است.

۹. جهت توانمند سازی مددجو/بیمار با توجه به طرح مراقبتی و برنامه ترخیص، به مددجو/بیمار و خانواده وی آموزش دهد.
۱۰. به طور استثناء، در مواقع اورژانس که اقدام درمانی در اسرع وقت برای حفظ زندگی مددجو/بیمار ضروری است، بدون رضایت بیه اقدامات لازم را شروع کند.
۱۱. در شرایطی که مددجو/بیمار قادر به اعلام رضایت نبوده، اطلاع از خواسته وی نیز امکان پذیر نباشد، بر اساس استانداردهای موجود با در نظر گرفتن مصلحت مددجو/بیمار، مناسب ترین اقدام را برای او انجام دهد.
۱۲. برای بی خطر بودن مداخلات پرستاری احتیاطات لازم را بکار بندد و در موارد لازم این موضوع را با سایر اعضای تیم سلامت مشورت گذارد.
۱۳. کلیه اطلاعاتی که در حین فرایند مراقبتی به دست آورده یا در اختیار او قرار می گیرد، را سرّ حرفه ای تلقی کند و مگر در موارد مجا بدون رضایت مددجو/بیمار در اختیار دیگران قرار ندهد.
۱۴. اطلاعات درمانی مددجو/بیمار را تنها برای اهداف مرتبط با سلامت (درمان، پژوهش) و در جهت منافع بیمار مورد استفاده قرار دهد همچنین مددجو/بیمار را مطلع کند که ممکن است بخشی از اطلاعات پرونده با سایر اعضای تیم درمان جهت مشاوره درمانی در مباح گذاشته شود.
۱۵. در مواردی که از اطلاعات مددجو/بیمار در زمینه های تحقیقاتی و آموزشی استفاده می شود باید با کسب رضایت وی برده و انتشار اطلاعات بدون درج نام یا هر نشانی منجر به شناسایی، صورت گیرد.
۱۶. هنگام انجام هر مداخله پرستاری، به حریم خصوصی مددجو/بیمار احترام بگذارد.
۱۷. در موارد عدم امکان خدمت رسانی ایده آل تا زمان برقراری برنامه جدید درمانی ارایه مراقبت را در بهترین سطح از توانایی ادامه دهد
۱۸. در شرایط اورژانس خارج از محیط کار نیز به ارایه مراقبت از بیمار با مصدوم بپردازد.
۱۹. در صورت نارضایتی مددجو/بیمار یا بروز مشکل، حق وی برای تغییر پرستار مسوول یا سایر مراقبان و درمانگران را محترم شمرده، حد امکان در جلب رضایت مددجو/بیمار تلاش کند.
۲۰. در صورت اطلاع از موارد عدم رعایت استانداردهای مراقبتی، به مقام مسوولی که اختیار کافی برای اصلاح شرایط داشته باشد اطلاع دهد.
۲۱. هرگونه اعتراض و مشکل بیمار را به مسوول بخش گزارش دهد.
۲۲. از انجام اقداماتی که مستلزم زیر بار گذاردن اصول اخلاقی، قانونی و شرعی باشد حتی در صورت درخواست بیمار پرهیز کند.
۲۳. در بیماریانی که روزهای پایانی حیات را سپری می کنند، برای پذیرش واقعیت و برنامه ریزی مناسب برای برآوردن خواسته های بیمار، از جمله انجام اعمال مذهبی یا ثبت وصیت، کمک و همکاری کند.

۴- پرستار و همکاران تیم درمانی

پرستار باید:

۱. با اعضای تیم سلامت، مددجو/بیمار و خانواده وی، در راستای ارائه مؤثرتر و بهتر مداخلات پرستاری، همکاری و مشارکت کند.

۲. مددجو/بیمار یا تصمیم‌گیرنده جایگزین را در اتخاذ تصمیمات در مورد مداخلات پرستاری مشارکت دهد.
۳. دانش و تجربه حرفه ای خود را با سایر همکاران در میان گذارد.
۴. با تیم درمان ارتباط متقابل مبتنی بر اعتماد برقرار کند.
۵. با سایر پرستاران، اساتید و دانشجویان برخورد و رفتاری توأم با احترام داشته باشد.
۶. در صورت بروز هرگونه تعارض منافع در هنگام مراقبت از مددجو/بیمار، با اولویت حفظ حقوق مددجو/بیمار، آن را با هنر ارشد و مسوولین خود مطرح و چاره جویی کند.
۷. با سطوح مختلف حرفه‌ای، از جمله سرپرستار، سرپرستار ناظر، مدیر پرستاری و روسای بخش، ارتباط حرفه ای توأم با احترام متقابل برقرار کند.
۸. در صورت مواجهه با هر نوع چالش اخلاقی برای تصمیم‌گیری با کمیته اخلاق بیمارستان مشورت کند. مدیر پرستاری باید:
۹. در تمامی ابعاد حرفه ای برای سایر پرستاران به عنوان الگو عمل کند.
۱۰. حداکثر تلاش خود را در جهت کسب اطمینان از انتقال اطلاعات لازم قانونی و اخلاقی به همکاران پرستار انجام دهد.
۱۱. شرایط لازم برای شرکت پرستاران در دوره های آموزش مداوم را فراهم کند.
۱۲. به منظور حل معضلات اخلاقی حین مداخلات پرستاری در صورت نیاز از مشورت افراد متخصص در زمینه اخلاق حرفه ای استفاده کند.
۱۳. بر اساس سلسله مراتب در راستای منافع مددجو/بیمار همپای دیگر همکاران تلاش کند
۱۴. با هدف ارتقای کیفیت خدمات، حداکثر تلاش خود را در جهت حفظ فضای مناسب کاری و افزایش انگیزه حرفه‌ای پرستاران انجام رساند.
۱۵. در فرایند ارزشیابی و ارتقای حرفه ای پرستاران، ضمن رعایت استانداردهای حرفه ای و اصول اخلاق پرستاری، در مجموعه منصفانه عمل کند.

۵- پرستار، آموزش و پژوهش

۱. مدرس پرستاری باید بیشترین تلاش خود را در جهت آگاه بودن از دانش روز و ارتقاء دانش و عملکرد اخلاقی خود به‌عنوان مدرس پرستاری آورد.
۲. رابطه استاد و دانشجو در محیط های علمی، آموزشی و تحقیقاتی، باید مبتنی بر شان و اخلاق حرفه ای توأم با احترام باشد.
۳. مدرس پرستاری باید در راستای ارتقاء دانش و مهارت دانشجویان و ارتقاء عملکرد اخلاقی و حرفه ای آنان تلاش کند.
۴. در موارد استفاده از بیمار در آموزش دانشجویان، حقوق بیمار و ملاحظات اخلاقی مرتبط، باید به‌طور دقیق و کامل رعایت شود.
۵. در صورت عدم همکاری مددجو/بیمار یا خانواده وی در آموزش دانشجو، نباید روند ارائه خدمات به او تحت تاثیر قرار گیرد.
۶. در راستای ارتقاء خدمات سلامت، کیفیت دوره های آموزشی پرستاران، راهنماها و استانداردهای موجود، باید به‌طور منظم مورد بررسی و بازنگری قرار گیرد.

۷. در صورت فعالیت در حوزه پژوهش، پرستار باید ضمن گذراندن دوره های آموزشی لازم، از اصول و قواعد پژوهش راهنماهای اخلاق در پژوهش عمومی و اختصاصی کشوری آشنا و به آنها ملتزم باشد.
۸. پرستار نباید از جایگاه حرفه ای خود برای متقاعد کردن مددجو/ بیمار برای شرکت در تحقیق استفاده کند.
۹. عدم پذیرش مشارکت در تحقیق از سوی بیمار یا خانواده او نباید روند ارایه مداخلات پرستاری را تحت تاثیر قرار دهد.
۱۰. پرستار بالینی باید برای ارتقای مهارت‌ها و ظرفیت‌های بالینی دانشجویان پرستاری و مامایی تلاش کند.

منشور حقوق بیمار در ایران

- ۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.
- ارائه خدمات سلامت باید:
    - ۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد؛
    - ۱-۲) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد؛
    - ۱-۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد؛
    - ۱-۴) بر اساس دانش روز باشد؛
    - ۱-۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد؛
    - ۱-۶) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد؛
    - ۱-۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد؛
    - ۱-۸) به همراه تأمین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد؛
    - ۱-۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روان‌زندان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد؛
    - ۱-۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد؛
    - ۱-۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد؛
    - ۱-۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، خدمات بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. موارد غیرفوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد؛
    - ۱-۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد؛
    - ۱-۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می‌باشد هدف حمایت‌های روانی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد به آخرین لحظات زندگی خود با فردی که می‌خواهد همراه گردد.
- ۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.
    - ۲-۱) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:
      - ۲-۱-۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش؛
      - ۲-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش‌بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش؛
      - ۲-۱-۳) نام، مسئولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛

۲-۱-۴) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار؛

۲-۱-۵) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان؛

۲-۱-۶) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.

۲-۱-۷) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان؛

۲-۲) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

۲-۲-۱) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فرجه زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:

- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد؛ (در این صورت اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود.)

- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمه شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛

۲-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویب دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

۳-۱) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

۳-۱-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛

۳-۱-۲) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛

۳-۱-۳) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛

۳-۱-۴) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛

۳-۱-۵) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی ارائه‌کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.

۳-۲) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:

۳-۲-۱) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور دوم) باشد؛

۳-۲-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد؛

۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه‌ی اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون استثنا کرده باشد؛

۲-۴) در کلیه‌ی مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذا
ضروری است بدین منظور کلیه‌ی امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد؛
۳-۴) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شو
به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛

۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همرا
والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی
۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

۱-۵) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال
دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید؛

۲-۵) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند؛

۳-۵) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق
کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کا
بیمار- مذکور در این منشور- بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصه
جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخوا
نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقو
بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

ضمیمه شماره (۱۴): چک لیست ارزشیابی برنامه آموزشی

دانشکده پرستاری و مامایی و شهید بهشتی رشت

چک لیست ارزیابی اجرای برنامه آموزشی

رشته و مقطع: تاریخ شروع و پایان دوره:

ردیف	سوالات	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	توضیحات
		۴	۳	۲	۱	
۱	محتوی درسی ارائه شده، با نیازهای دانشجویان تناسب دارد.					
۲	محتوی ارائه شده ک در کلاس کاربردی بوده است					
۳	محتوی ارائه شده تازگی داشته و به روز بوده است					
۴	محتوی ارائه شده در کلاس ها از پیوستگی و انسجام لازم برخوردار بوده است					
۵	شیوه تدریس با محتوای دروس تناسب دارد.					
۶	محتوی ارائه شده توسط استاد در کلاس مطابق با طرح دوره است.					
۷	از روش های متنوع و نوین برای تدریس استفاده شده است					
۸	از وسایل کمک آموزشی مناسب استفاده شده است.					
۹	استاد از تخصص و تسلط کافی برخوردار بوده است					
۱۰	استاد از قدرت بیان و تفهیم مطالب برخوردار بوده است.					
۱۱	منابع درسی جهت مطالعه بیشتر معرفی و ارائه شده است					
۱۲	دانشجویان در مباحث آموزشی مشارکت داده شده اند					
۱۳	در فرآیند یادگیری/ تدریس، بازخوردهای مناسب به دانشجویان داده میشود.					
۱۴	تکالیف خواسته شده از سوی اساتید، با نیاز دانشجو و سطح دوره متناسب است.					
۱۵	امکان تعامل و ارتباط اساتید به دانشجویان به صورت مجازی/ حضوری فراهم است.					
۱۶	به سوالات دانشجو پاسخ مناسب و اقناع کننده داده شده است.					
۱۷	اخلاق حرفه ای و برخورد محترمانه رعایت شده است.					
۱۸	اساتید مشاور مربوطه، وقت کافی را به دانشجویان اختصاص می دهند.					

۱۹	برنامه زمان بندی از نظر زمان شروع و پایان دوره و ساعات مصوب توسط مدرس رعایت شده است.				
۲۰	در ابتدای هر ترم طرح دوره و تقویم درس به دانشجویان ارائه داده می شود.				
۲۱	اطلاع رسانی به موقع به دانشجویان در خصوص زمان برگزاری کلاس ها انجام گرفته است.				
۲۲	نظم و ترتیب در برگزاری کلاس ها وجود دارد.				
۲۳	تعداد کلاس ها بر اساس میزان واحد در طول سال تحصیلی برگزار شده است.				

ردیف	سوالات	عالی	خوب	متوس	ضعی	توضیحات
		۴	۳	۲	۱	
۲۴	در صورت آموزش مجازی، بارگذاری محتواهای درسی توسط اساتید در سامانه نوید، به طور منظم انجام می شود.					
۲۵	از شیوه های مناسب ارزشیابی با توجه به اهداف دوره استفاده شده است.					
۲۶	آزمون ها در زمان مقرر اجرا گردیده است.					
۲۷	نمرات دانشجویان در زمان مقرر اعلام گردیده است.					
۲۸	رسیدگی مناسب به اعتراض نمره دانشجویان انجام گرفته است.					
۲۹	در پایان هر نیمسال تحصیلی نظرات دانشجویان در مورد کیفیت اجرای برنامه های آموزشی گرد آوری می گردد.					
۳۰	تدابیر لازم جهت آشنایی دانشجویان با محیط های بالینی، پیش از ورود آنان به بالین لحاظ شده اند.					
۳۱	در آموزش مهارت های عملی متناسب با رشته ها در محیط های بالینی از کیفیت مطلوبی برخوردار است.					
۳۲	دانشجویان در امر مراقبت از بیمار به طور فعالی مشارکت دارند.					
۳۳	در طول دوره های آموزش بالینی، نظارت کافی و دقیق مربیان بر عملکرد دانشجویان وجود دارد.					
۳۴	امکان استفاده از تجهیزات مناسب در طول دوره آموزش در بالین برای دانشجویان وجود دارد.					
۳۵	دسترسی به رایانه و اینترنت در محیط دانشکده مناسب است.					
۳۶	منابع و کتبدرسی مرجع مرتبط با حوزه درسی، در دسترس دانشجویان قرار دارد					
۳۷	در صورت تدریس مجازی، امکان دسترسی به محتواهای آموزشی، به صورت آفلاین وجود دارد.					

				امکانات رفاهی و رختکن های مناسب در واحدهای بالینی در سطح بیمارستان ها وجود دارد.	۳۸
				کلاس های حضوری نظری یا پراتیک با رعایت شیوه نامه های بهداشتی برگزار می شود.	۳۹
				کارآموزی / کارورزی ها با رعایت شیوه نامه های بهداشتی برگزار می شود.	۴۰
				غذای ارائه شده توسط واحد تغذیه دانشکده، به صورت بهداشتی عرضه می شود.	۴۱
				وضعیت بهداشت و نظافت بخش های مختلف دانشکده از کیفیت مطلوبی برخوردار است.	۴۲
				جوی آرام و مناسب در سطح دانشکده برقرار است.	۴۳
				معرفی اولیه دانشکده، قوانین، قسمت ها و سیستم های اداری به نحو شایسته در بدو ورود دانشجویان انجام شده است.	۴۴
				امکان دسترسی آسان و سریع به مدیران و مسولین دانشکده وجود دارد.	۴۵

پیشنهادات:

سازمان آموزش و پرورش و خدمات بهداشتی و درمانی کابل
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم شماره ۱: بازنگری سرفصل دروس نظری - عملی

استاد گرامی، با توجه به لزوم تربیت دانشجویان متعهد، متخصص و پاسخگو به نیازهای سلامت جامعه، بازنگری کوریکولوم دروس رشته های علوم پزشکی در وزارت بهداشت بعهده شما یکی از اهداف برنامه عدالت، تعالی و بهره‌وری در آموزش علوم پزشکی (مدیریت جامع کیفیت در آموزش) ابلاغ گردیده است و بر این اساس تمامی گروه های آموزشی ملزم به بازنگری کوریکولوم ها شده اند. خواهشمند است با توجه به اختیارات وزارت برای بازنگری حداکثر ۲۰٪ سرفصل ابلاغی، ضمن بررسی سرفصل درسی مصوب وزارت متبوع، نظرات و پیشنهادات خود را در قالب فرم ذیل مرقوم نموده و پس از بررسی در گروه آموزشی مربوطه، با امضاء مدیر محترم گروه و صورتجلسه گروه به دفتر توسعه آموزش تحویل فرمایید. حضور مسئول محترم دفتر توسعه آموزش دانشکده در جلسات بازنگری کوریکولوم ضروری می باشد.

نام درس : ..... دانشکده : ..... گروه آموزشی : .....
تعداد واحد (تئوری/عملی): ..... رشته : ..... مقطع : .....

ردیف	آیتم	کاملا	نسبتا	توضیحات
۱	تعداد واحد درسی با حجم مطالب تناسب دارد.			
۲	تعداد واحد نظری با عملی تناسب دارد.			
۳	تعداد واحد و محتوای دروس پیش نیاز متناسب است.			
۴	هدف کلی درس جامع و واضح است.			
۵	شرح درس متناسب با هدف کلی درس است.			
۶	رئوس مطالب با هدف کلی درس تناسب دارد.			
۷	رئوس مطالب با نیازهای شغلی دانشجویان تناسب دارد.			
۸	آیا دروس پیش نیاز تعریف شده با این درس تناسب دارد			
۹	آیا اولویت های تعیین شده را پوشش می دهد			
۱۰	روش تدریس واحد درسی (ذکر شده در سرفصل) با رئوس مطالب تناسب دارد.			
۱۱	شیوه ارزشیابی (ذکر شده در سرفصل) با رئوس مطالب متناسب می باشد.			
۱۲	منابع یا منابع معرفی شده درس متناسب و جدید است.			
۱۳	عناوین موضوعاتی که بر اساس نیاز فعلی دانشجویان باید به سرفصل ها اضافه شده است.			ذکر موارد: - - -
۱۴	عناوین موضوعاتی که بر اساس عدم نیاز دانشجویان باید از سرفصل حذف شده است.			ذکر موارد: - - -

مسئول دفتر توسعه آموزش دانشکده :
امضاء:

مدیر گروه :
امضاء:

نام و نام خانوادگی استاد :
امضاء:

فرم شماره ۲- اعلام نتایج بازنگری

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کیلان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(هر رشته در یک فرم)

ریاست محترم دانشکده: .....

با سلام :

احتراماً بدینوسیله پیشنهادات گروه آموزشی ..... در خصوص انجام بازنگری با توجه به آخرین مصوبه ..... در برنامه درسی رشته ..... گرایش ..... مقطع ..... اعلام می‌گردد.

- کاهش یا افزایش تعداد واحد درس   تغییر عنوان درس   حذف یا اضافه کردن سرفصل
 ادغام دو عنوان تحت یک عنوان با حفظ تعداد ساعت   تفکیک یک عنوان به دو عنوان با حفظ مجموع ساعت
 تغییر شیوه تدریس   تغییر پیش‌نیاز
 تغییر ارزشیابی درس   تغییر محتوای درس
 سایر موارد با ذکر توضیحات

نام درس	شماره درس	تعداد واحد	نوع واحد		شرح تغییرات پیشنهادی
			عملی	نظری	

سایر دلایل و دیدگاه‌ها:

امضاء کنندگان : اعضای گروه

وزارت آموزش عالی و علوم و تحقیقات
مرکز عالیتهای آموزشی و پژوهشی

شماره ۱۳، اعلام نتایج پذیرش در مقطع کارشناسی

نام دانشکده (پیشنهادهنده):	عنوان رشته و مقطع:		تغییرات پیشنهادی		مشخصات درس		نوع درس:	نوع درس:
			تعداد واحد:	تعداد واحد:	تعداد واحد:	تعداد واحد:	تعداد واحد:	تعداد واحد:
			ساعات اجرا:	ساعات اجرا:	ساعات اجرا:	ساعات اجرا:	ساعات اجرا:	ساعات اجرا:
			ساعات اجرائی:	ساعات اجرائی:	ساعات اجرائی:	ساعات اجرائی:	ساعات اجرائی:	ساعات اجرائی:

تغییر و کاستی های دروس به صورت تغییرات:

نوع محتوای فیزی که پیشنهاد حذف آن داده می شود عبارتند از: :
نوع محتوای جدید که پیشنهاد اضافه شدن داده می شود عبارتند از: :

این شیوه نامه در جلسه "دویست و پنجاه و هفتمین" شورای آموزشی دانشکده مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۴ طرح و پس از بررسی مورد تایید و تصویب شورای آموزشی قرار گرفت.

د. ناصر حسینی زاده
معاون آموزشی دانشکده

رئیس دانشکده